

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

mercredi

08-11-2000

08-11-2000

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de generale staf van het Eurocorps in Kosovo" (nr. 2591)

Sprekers: **Josée Lejeune, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de voorgenomen promotiecampagne ten voordele van het leger" (nr. 2509)

Sprekers: **Ferdy Willems, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde lease-operatie van een aantal Belgische F-16 toestellen" (nr. 2415)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de verhuis van de 15de Wing naar een andere bestemming" (nr. 2457)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische deelname aan de Europese defensiestructuur" (nr. 2451)

Sprekers: **Pieter De Crem, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van gestolen goederen bij het leger" (nr. 2576)

Sprekers: **Jan Eeman, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "radarinstallaties en ziektegevallen" (nr. 2601)

Sprekers: **Jan Eeman, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de 'chasseurs de mines tripartites'" (nr. 2604)

Sprekers: **Stef Goris, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de psychische belasting van sommige militairen" (nr. 2606)

Sprekers: **Jan Eeman, André Flahaut,** minister van Landsverdediging

SOMMAIRE

Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "l'état-major de l'Eurocorps au Kosovo" (n° 2591)

Orateurs: **Josée Lejeune, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "le projet de campagne de promotion en faveur de l'armée" (n° 2509)

Orateurs: **Ferdy Willems, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'annonce d'une opération de leasing d'un certain nombre d'avions F-16" (n° 2415)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le déménagement du 15ième Wing" (n° 2457)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la participation belge à la défense européenne" (n° 2451)

Orateurs: **Pieter De Crem, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "la vente à des militaires de marchandises volées" (n° 2576)

Orateurs: **Jan Eeman, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "les maladies liées aux installations radars" (n° 2601)

Orateurs: **Jan Eeman, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les chasseurs de mines tripartites" (n° 2604)

Orateurs: **Stef Goris, André Flahaut,** ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "le stress psychique de certains militaires" (n° 2606)

Orateurs: **Jan Eeman, André Flahaut,** ministre de la Défense

Modelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte
aan de minister van Landsverdediging over "de
aankoop van een troepentransportschip"
(nr. 2611)

11

Sprekers: **Peter Vanhoutte, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging

Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre
de la Défense sur "l'achat d'un navire pour le
transport de troupes militaires" (n° 2611)

11

Orateurs: **Peter Vanhoutte, André Flahaut,**
ministre de la Défense

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 08 NOVEMBER 2000

10:15 uur

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 08 NOVEMBRE 2000

10:15 heures

La séance est ouverte à 10.19 heures par M. Jean-Pol Henry, président.

De vergadering wordt geopend om 10.19 uur door de heer Jean-Pol Henry, voorzitter.

01 Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "l'état-major de l'Eurocorps au Kosovo" (n° 2591)

01 Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de generale staf van het Eurocorps in Kosovo" (nr. 2591)

01.01 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, au début de la création de la Kfor, suite à des demandes franco-allemandes, l'état-major de l'Eurocorps s'en est vu confier la direction pendant six mois, d'avril à octobre 2000.

Pour la première fois, l'OTAN attribuait la direction d'une de ses opérations à un état-major n'appartenant pas à sa chaîne de commandement. Quelque 350 à 400 cadres devaient être fournis sur les 1200 qui constituent le commandement de la Kfor. On se rappelle les réticences exprimées par la Turquie et le Pentagone, ce dernier sous-estimant les capacités du corps européen.

Le 16 octobre, le corps européen a cédé le commandement à un état-major OTAN. Il doit désormais se transformer en un noyau d'une force européenne de réaction rapide, ce qui entraînera une redéfinition de son format et de ses équipements.

Pouvez-vous nous dire, monsieur le ministre, quelles sont les premières conclusions de cette expérience au Kosovo quant à l'aptitude du corps

européen à diriger des missions de maintien de la paix? Pouvez-vous nous dire également quelles seront les évolutions de la contribution belge, ainsi que les adaptations à prévoir dans le cadre de ce corps européen, nouvelle mouture?

01.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, chers collègues, il faut rendre à César ce qui appartient à César: ce n'est pas uniquement la pression franco-allemande mais aussi le travail de la Belgique, plus particulièrement du chef d'état-major général, qui ont fait en sorte que l'Eurocorps puisse prendre un jour le commandement au niveau de la Kfor.

L'impression générale de l'engagement du quartier général du corps européen comme noyau du quartier général Kfor au Kosovo est excellente. Il est cependant trop tôt pour tirer les conclusions définitives quant à cet engagement et le «first impression report» ne sera en effet pas diffusé par le quartier général du corps européen avant le 4 décembre prochain. Je vous demande donc de revenir sur cette question après cette date.

A la suite de la transformation du quartier général du corps européen en quartier général de corps de réaction rapide, les contributions de toutes les nations membres du corps européen devront être revues et adaptées. Les études à cet effet sont toujours en cours et les résultats définiront la future contribution belge à ce quartier général du corps européen.

Voilà ce que je peux vous dire aujourd'hui au sujet de cette problématique.

01.03 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): Monsieur le président, je souhaiterais que le ministre nous

fasse part de ces informations dès qu'il aura les renseignements.

01.04 **André Flahaut**, ministre: Il y a suffisamment de réunions de la commission prévues dans les semaines à venir, selon un calendrier bien établi, pour avoir l'occasion de vous laisser reposer la question ou de vous donner d'initiative des informations dont je disposerais alors.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 **Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de voorgenomen promotiecampagne ten voordele van het leger" (nr. 2509)**

02 **Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "le projet de campagne de promotion en faveur de l'armée" (n° 2509)**

02.01 **Ferdy Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de rekrutering voor het Belgische leger vormt reeds lang een probleem. Ik verwijs naar de cijfers van 1999. Toen namen 45.000 jonge mensen contact op met het leger. Na bijna twee jaar procedures blijven daarvan nog 800 kandidaten over. Dat is dus 1,7%. De oorzaken liggen voor de hand: in deze gunstige conjunctuur is er een zeer grote concurrentie van andere jobs. Het leger heeft onregelmatige werktijden met nacht- en weekenddiensten. Het leger biedt tijdelijke contracten en geen flexibiliteit, maar naar ik begrepen heb zou u daaraan iets doen, mijnheer de minister? Het leger heeft bovendien een slecht imago: het militarisme slaat niet aan. Er is verder seksisme, waarover we het reeds in de plenaire vergadering hadden; er zijn berichten over ziektes die in de Balkan werden opgelopen; er zijn gevaarlijke situaties die het imago van het leger niet bevorderen. Herinneren wij ons dat in de jaren '90 twintig tot dertig militairen in dienst zijn omgekomen.

Bovendien moet men zijn dienst dikwijls ver van huis verrichten, omdat men ernaar streeft de opleiding van de rekruten in twee kazernes te concentreren, namelijk Leopoldsburg en Marche-en-Famenne. Er is een zeer omslachtige aanwervingprocedure. Ook daaraan wil u iets doen. Verder bereiken ons veel klachten over verouderd materiaal. En last but not least zijn er de extreem lage lonen: bij aanvang van de carrière 49.500 frank, en na 25 jaar loopbaan verhoogt dit bedrag met 5.000 frank.

Daar komt nog bij, mijnheer de minister, dat de drie miljard frank die volgens de vakbonden voor het leger nodig zijn, ontbreken. Dit hebt u herhaaldelijk verklaard via de pers en in de begrotingsbesprekingen. Heel recent is de kwestie ontstaan van het aanwerven van vreemdelingen in het leger. U zit hier met een enorme reeks problemen, mijnheer de minister. De Grondwet laat het immers niet toe en de taalwet laat het niet toe. U weet dat er in Vlaanderen en Wallonië een andere mentaliteit heerst. In Wallonië gaat men gemakkelijker in staatsdienst dan in Vlaanderen. Met dit nieuwe systeem gaat men volgens mij een heel asociale richting uit, zelfs met een racistische ondertoon. Wij krijgen immers een nieuw soort gastarbeid. Hebben wij in dit land nog niet geleerd dat het invoeren van vreemde arbeidskrachten uiteindelijk meer problemen creëert dan het oplost? Die vreemde soldaten moeten toch werk komen verrichten waarvoor we in eigen land geen mensen vinden. Dat lijkt me eerder een racistische aanpak.

De **voorzitter**: Over dit onderwerp werd door verschillende leden een interpellatieverzoek ingediend. Hierover zal later dus gesproken worden.

02.02 **Ferdy Willems** (VU&ID): Goed, mijnheer de voorzitter. Dan beperk ik mij tot mijn vraag die eerder werd uitgesteld, over uw promotiecampagne voor het leger, mijnheer de minister. U hebt het, ten eerste, gehad over shirtreclame bij voetbalploegen. Op zich lijkt me dat een plezierig idee. Ik stel echter vast dat hiervoor slechts één miljoen frank voorzien wordt, wat bijzonder weinig is. Daar kan men nauwelijks promotie mee voeren. Ik vraag me, ten tweede, af welke criteria u gaat hanteren? In de pers zegt men reeds dat uw promotiecampagnes mislukt zijn. Ik ben niet van die mening. U probeert tenminste iets te doen. In deze zin kan men mijn optreden hier niet negatief noemen.

U wenst defensiehuizen in elke provincie. Het lijkt mij een goed idee, maar ik wil hiermee aansluiten aan wat hier reeds vroeger werd gezegd. In de vorige eeuw was uw ministerie het ministerie van Oorlog, daarna werd het het ministerie van Landsverdediging. Mijnheer de minister, hebt u reeds overwogen om het ministerie van het leger het ministerie van Vrede en Landsverdediging te noemen? Wij hebben het toch dikwijls over vredesopdrachten en met een ministerie van Vrede kunt u een positief imago creëren. Morele waarden als het verdedigen van de vrede in eigen land en in de wereld slaat aan bij jonge mensen,

het spreekt jong idealisme aan. Als u het leger echt een positief imago wilt geven, dan is dat een mogelijkheid om mee naar buiten te komen.

Mijn derde vraag gaat over racisme. Volgens toppers zou er in het leger geen racisme bestaan. Vragen rijzen bij dergelijke verklaringen. Ik lees vandaag in de pers dat militairen - ze zijn weliswaar veroordeeld - in het buitenland uitpakken met een Hitlersnorretje, "want die domme negers begrijpen toch niet wat dat betekent". In september 2000 verscheen in het blad Direct van de Krijgsmacht een artikel over racisme en xenofobie. Algemeen order nr. 827 neemt stringente maatregelen tegen racisme. Men neemt dus pas maatregelen op het ogenblik dat problemen rijzen.

Mijnheer de minister, ik wens u hierover een concrete vraag te stellen. Ik weet wel dat u ze vandaag niet zult kunnen beantwoorden, maar ik zou graag de concrete gegevens erover krijgen. Hoeveel klachten zijn er de laatste vijf jaar over racisme geweest en welk gevolg werd eraan gegeven? Dit is niet onbelangrijk voor de discussie die nog komen moet. Als men inderdaad nog maar overweegt om vreemdelingen in het leger aan te werven, dan vraag ik me af hoe het zit met racisme en xenofobie in datzelfde leger.

Mijnheer de minister, op 5 mei 2000 hebt u aan alle militairen een brief gericht, met informatie en raadpleging over onze plannen. In de media kondigt u een aantal plannen aan, plannen waarvan ik er een aantal niet op voorhand afwijs, wel integendeel. Doch, in de allereerste plaats zou die dialoog met de betrokkenen, met de krijgsmacht moeten worden gevoerd.

De **voorzitter**: U stelt in feite vier verschillende vragen. Ik stel voor dat u in de toekomst dan ook vier vragen indient in plaats van één, want de voorzitter van de Kamer vraagt mij om de toegestane spreektijd te controleren. U hebt voor deze vier vragen meer dan driemaal de toegestane tijd voor één vraag benomen.

02.03 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Willems, bij wijze van testcase werden enkele sportclubs gecontacteerd om deel te nemen aan de aangehaalde promotiecampagne. De resultaten van de actie zullen volgend jaar worden geëvalueerd. Deze resultaten zullen bepalend zijn voor de te voeren politiek. Deze testcase wordt gefinancierd met budgettaire overschotten op het krediet publiciteit. Het bedrag dat hiervoor werd besteed bedraagt momenteel 20.000 frank per ploeg, eventueel

verhoogd met 5.000 frank per bijkomend reclamepaneel rond het veld. De kosten voor shirtreclame bij drie tot vier ploegen zijn vergelijkbaar met de kosten voor één reclamespot tijdens de piekuren.

Defensie is een belangrijk instrument voor het behoud van de vrede. Er bestaan evenwel nog andere organisaties of structuren die in dezelfde zin werken. Het is nochtans Defensie, als instrument van de vrede, dat in dit kader op de voorgrond dient te worden geplaatst. De benaming "Huis van Defensie" heeft het voordeel duidelijker te zijn dan "Vredeshuis", en vermijdt mogelijke verwarring met de notie pacifisme.

Et en ce qui concerne les derniers éléments au sujet du racisme, je voudrais renvoyer à l'étude qui a été faite il y a deux ans en collaboration avec le Centre pour l'égalité des chances. Les conclusions de cette étude soulignent le fait qu'il n'y a pas plus d'actes de racisme au sein de l'armée que dans la société en général, mais vous savez très bien pour avoir lu la presse ces derniers jours que j'ai fait preuve de beaucoup de vigilance et que j'ai réagi immédiatement lorsque la plainte du Centre pour l'égalité des chances concernant les militaires dont on parle dans la presse aujourd'hui m'est parvenue.

Je ne suis pas opposé à répondre à toutes les questions dans le détail à condition d'être informé auparavant. Je suis par exemple incapable de vous dire le nombre de plaintes déposées, ne disposant pas de chiffres.

De **voorzitter**: Het is dus beter vier verschillende vragen in te dienen.

Mijnheer Willems, wenst u kort te reageren?

02.04 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de minister, uw antwoord in verband met de sportclubs lijkt mij een mager beestje. In Dendermonde ben ik schepen van sport en ik weet dat men met 20.000 frank niet erg veel kan doen. Maar goed, u doet toch enigszins aan promotie voor het leger en daar heb ik niets op tegen. Dat een huis van vrede minder duidelijk zou zijn dan een huis van defensie, is een opvatting die ik niet deel. Mij lijkt het dat mijn suggestie om het ministerie van Landsverdediging om te dopen naar ministerie van Vrede en Landsverdediging zinvol is in deze tijd. U zou het leger daarmee een nieuw elan kunnen geven en een nieuwe morele waarde, en dat is nodig. Ik verheugd mij erover dat u waakzaam bent in verband met racisme. Als het goed is, zeggen wij het graag. Dat geldt

trouwens ook inzake seksisme. Positieve punten beklemtonen wij graag. Ik heb die vraag inderdaad nu pas gesteld en gevraagd om die cijfers later mee te delen; zij interesseren mij erg.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde lease-operatie van een aantal Belgische F-16 toestellen" (nr. 2415)

03 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'annonce d'une opération de leasing d'un certain nombre d'avions F-16" (n° 2415)

03.01 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, naar verluidt wil de Poolse luchtmacht een aantal Belgische F-16 jachtvliegtuigen leasen ter vervanging van de MIG-21 toestellen in hun vloot.

Wat is de inhoud van die overeenkomst? Over welke vliegtuigen gaat het juist en over hoeveel? Zijn ook de andere bondgenoten van deze transactie op voorhand of op het moment zelf op de hoogte gebracht?

03.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Crem, op dit ogenblik bestaat er geen enkele overeenkomst met Polen over een leasing van F-16's. Wel hebben informele contacten plaatsgehad tussen de ministers van Landsverdediging van beide staten. Dergelijke contacten zullen ook nog plaatsgrijpen met andere landen, zoals Tsjechië, Hongarije en Slowakije.

Het dossier bevat een voorstel tot leasing met mogelijkheid tot aankoop, afhankelijk van de interesse van de landen. In totaal gaat het over achttien F-16's. De voorgestelde toestellen maken deel uit van de F-16's die in het kader van de herstructurering van de krijgsmacht staan gestockeerd te Weelde. Wat betreft de interoperabiliteit beantwoorden deze F-16's aan de normen van de NAVO.

Het beheer van de Belgische F-16's heeft plaats in het kader van een multinationale samenwerking met onze Amerikaanse, Deense, Nederlandse en Noorse partners. De voorwaarden voor een eventuele transactie of leasing worden dus door de akkoorden met hen beïnvloed. Over deze kwestie zijn er formele contacten met de partners. De luchtmachtstaf heeft antwoord gekregen dat geen enkel belangrijk obstakel dient te worden

verwacht.

De praktische details van een dergelijke transactie kunnen slechts worden gefinaliseerd wanneer een derde natie reële interesse toont voor een aankoop of leasing van onze F-16's.

03.03 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de minister, ik ben tevreden en ik dank u voor uw antwoord. Mijn vraag dateert echter al van eind augustus of begin september. Nadien heb ik uit de Belgatelexen vernomen dat de Amerikanen de Polen een voorstel hebben gedaan dat zij interessanter vonden.

03.04 André Flahaut, ministre: La question a été posée quelques semaines auparavant. Vous avez posé la question pour la Pologne; j'aurais pu ajouter que je suis allé en voyage en Hongrie, en Roumanie et en Slovaquie et que, chaque fois, j'ai parlé de ces F-16 que nous avons en réserve et qui ne nous étaient d'aucune utilité. La même démarche est faite pour chacun des pays.

En ce qui concerne la Pologne, j'ai constaté comme vous que ce pays serait plus intéressé par l'offre américaine aujourd'hui. Cette annonce faite dans la presse ne me décourage pas par rapport aux offres que nous continuons à faire vers ces différents pays. Nous n'avons pas plus d'informations.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de verhuis van de 15de Wing naar een andere bestemming" (nr. 2457)

04 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le déménagement du 15ième Wing" (n° 2457)

04.01 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de problematiek van de 15de Wing is natuurlijk niet nieuw. Dit had alles te maken met het compromis over de nachtvluchten dat binnen de regering werd bereikt. We hebben dit reeds voor het parlementair reces besproken tijdens het debat over de nota van de minister. Ik zal de politieke beslissingen die werden genomen dus niet opnieuw beoordelen. Wij betreuren nog steeds dat de 15de Wing als onderpand werd gebruikt om een regeringsbeslissing te forceren bij de koehandel omtrent de nachtvluchten.

Er is een studie gemaakt over de verhuis van de

15de Wing van Melsbroek naar een andere locatie. Er blijven momenteel nog drie alternatieven over. Het gaat om een terrein in Chièvres, dat naar wij vernemen het goedkoopste zou zijn, maar dat een operationeel probleem voor de para's zou betekenen.

04.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer De Crem, hebt u de resultaten van die studie? Ik heb ze niet.

04.03 **Pieter De Crem** (CVP): Verder gaat het om Beauvechain, ook in Franstalig België, en Brustem. Nu kom ik bij mijn vragen.

04.04 Minister **André Flahaut**: Ik heb ook een vraag. Beschikt u over die studie?

04.05 **Pieter De Crem** (CVP): Nee, ik heb ze niet. Ik zal u nu vragen stellen over die studie.

04.06 Minister **André Flahaut**: Hoe komt u dan aan die cijfers?

04.07 **Pieter De Crem** (CVP): Ik heb geen cijfers genoemd. Ik heb in mijn vraag alleen vermeld dat 2% van de bewegingen op Zaventem en Melsbroek door onze luchtmacht worden uitgevoerd. Dat is het enige cijfer.

Mijnheer de voorzitter, ik begrijp het standpunt van de minister niet goed. Ik leid mijn vraag in...

De **voorzitter**: Hij wacht op uw vragen.

04.08 **Pieter De Crem** (CVP): Ik kan best geloven dat hij op mijn vragen wacht.

De **voorzitter**: U kunt uw informatie altijd geheim houden.

04.09 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik heb geen geheime informatie. Het thema is de 15de Wing en 15 is dus totnogtoe het enige cijfer in mijn vraag. Mijnheer de minister, er zijn drie alternatieven. Nu heb ik vijf vragen voor u. Dat is dus het tweede cijfer in mijn vraag. In mijn vraag heb ik nog drie cijfers, namelijk 25.09.2000, de datum waarop dit op het secretariaat is aangekomen. Verder wordt boven aan de pagina ook het faxnummer vermeld. U ziet het, ik kan ook de plezante uithangen.

Mijnheer de minister, wanneer zult u een keuze maken uit de drie alternatieven? Hoe is de studie opgebouwd? Met welke premissen en criteria werd rekening gehouden voor een eventuele verhuis? Hoeveel kost de verhuisoperatie? Het gaat dan niet alleen om de kosten voor

infrastructuur maar ook om de kosten voor personeel. Door welk departement zullen de kosten van een eventuele verhuis worden gedragen? Een belangrijke vraag is ook of de 15de Wing het voorwerp zou kunnen uitmaken van een splitsing in, enerzijds, de cluster verbindingstoestellen en, anderzijds, de Herculescluster? Tot slot, wat zijn de gevolgen voor het militaire personeel en de kleine groep burgerpersoneel op Melsbroek?

04.10 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, de studie is nog steeds aan de gang in de betrokken stafsecties en de resultaten zullen mij in de loop van de komende weken worden bezorgd.

Bij zo'n studie wordt een zo breed mogelijke benadering nagestreefd op diverse vlakken. De weerslag van de beslissing tot verhuis, zowel op financieel, functioneel, operationeel en sociaal vlak, alsook het mogelijk wegvallen van synergieën, wordt grondig onderzocht.

De initiële ramingen bedragen 5 tot 6 miljard Belgische frank, naargelang de gekozen oplossing. Momenteel is het nog niet duidelijk wie deze kosten zal dragen. Het departement van Landsverdediging kan hiermee evenwel niet worden belast.

De 15de Wing kan slechts in zijn geheel worden verhuisd. Een eventuele splitsing ervan zou immers een onaanvaardbare meerkost met zich brengen, te wijten aan het ontdebelen, niet alleen van het personeel, maar ook van de operationele en logistieke infrastructuur en van de coördinatiemiddelen.

De sociale impact van een gedwongen verhuis voor het personeel van de 15de Wing wordt thans nog bestudeerd.

C'est la raison pour laquelle l'étude n'est pas encore sortie. Je veux précisément tenir compte de cet aspect social important car j'estime que lorsque la délocalisation de 1000 personnes est envisagée, il n'y a aucune raison de traiter différemment les militaires des travailleurs d'un autre secteur.

04.11 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt een belangrijk standpunt ingenomen. U zegt dat de kost voor de verhuis van de 15de Wing uit Melsbroek niet op het budget van Landsverdediging zal worden geïmputeerd. Hebt u met uw collega's in de ministerraad al een

verkennde gespreksronde gevoerd over de vraag op welk budget het wel kan worden geïmputeerd? Op het budget van minister Durant?

04.12 André Flahaut, ministre: J'ai été très clair dès le premier jour. J'ai répondu à une de vos questions orales en disant qu'il était hors de question que la Défense supporte ce coût. J'ai également précisé que, lorsque l'étude serait terminée et que le coût réel en tenant compte de l'impact social serait connu, je soumettrais la chose au gouvernement pour confirmer ou infirmer la décision.

J'ai même utilisé l'image des boîtes de conserve: on ne déménage pas des C-130 comme on déménage des boîtes de conserve sur une étagère!

04.13 Pieter De Crem (CVP): In uw optie komt er geen splitsing?

De **voorzitter**: Ik denk dat de minister zeer duidelijk heeft geantwoord. U mag natuurlijk nog reageren.

04.14 Minister André Flahaut: Een splitsing heeft een prijs.

04.15 Pieter De Crem (CVP): Dat is waar, maar dat betekent in elk geval dat wij niet akkoord kunnen gaan met de overplaatsing van de 15de Wing naar Beauvechain omdat dit een communautaire scheef trekking met zich zou brengen. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel blijft de 15de Wing in Melsbroek, ofwel verhuist ze naar Brustem.

De **voorzitter**: Dat is uw standpunt.

04.16 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik heb daar een aantal redenen voor. Dit zou een communautaire scheef trekking veroorzaken. Het is voor Vlaanderen onaanvaardbaar dat alleen de tweede tactische wing in Limburg zou overblijven.

Ik had eigenlijk een interpellatie ingediend, mijnheer de voorzitter, maar die is omgezet in een vraag.

Mijnheer de minister, ik zeg dat u weet dat de 15de Wing naar Beauvechain verhuist.

04.17 Minister André Flahaut: Er werd nog geen beslissing genomen.

04.18 Pieter De Crem (CVP): Toch wel, mijnheer

de minister. Voor Vlaanderen is dit totaal onaanvaardbaar.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, ik verzoek u beleefd uw volgende vraag te stellen. De minister heeft zeer volledig geantwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische deelname aan de Europese defensiestructuur" (nr. 2451)

05 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la participation belge à la défense européenne" (n° 2451)

05.01 Pieter De Crem (CVP): Ik stel voor dat de voorzitter op zijn plaats blijft en het parlementaire werk goed laat verlopen.

De **voorzitter**: Het is onder meer de taak van de voorzitter te controleren hoelang een mondelinge vraag duurt. Het spijt mij, maar het is zo.

05.02 Pieter De Crem (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, binnenkort wordt er beslist over de deelname aan het fameuze European Rapid Reaction Corps, de snelle Europese interventiemacht. Ik wil hierover een vraag stellen, zonder cijfers te vermelden. Wat kan ons engagement zijn binnen deze interventiemacht? Is het Belgische leger hier wel op voorbereid? Wij moeten immers eerst nog een belangrijk aantal interne zaken regelen vooraleer we bijkomende internationale engagementen aangaan. U hebt bepaalde dingen reeds aangekondigd, mijnheer de minister, maar in de praktijk hebben we er nog niet veel van gezien.

Wat zijn de gevolgen voor de NAVO-engagementen en de collectieve verdediging? Blijft er nog voldoende ruimte voor andere, Belgische militaire operaties wanneer we deelnemen aan dit European Rapid Reaction Corps? Is er ruimte voor andere NAVO- of UNO-opdrachten? Wat zijn de gevolgen voor het militaire personeel als wij aan deze snelle interventiemacht deelnemen? Zullen de werkdruk en de druk op het familiale leven van de militairen niet toenemen? U weet immers dat de werkdruk in het Belgische leger reeds een bijzonder groot probleem vormt.

05.03 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb een lang antwoord voor de heer De Crem. Op dit ogenblik heeft

België nog geen engagement in het kader van de Europese interventiemacht, de zogenaamde headline goal, waartoe de Europese Raad het initiatief nam in december 1999 te Helsinki.

Ik kan wel melden dat het Franse voorzitterschap van de Europese Unie de deelnemende landen heeft uitgenodigd om op basis van een voorlopige behoeftecatalogus aan te geven welke nationale strijdkrachten en middelen voor dit initiatief in aanmerking komen. Zo kan de globale planning volgens schema voortgezet worden. Op dit ogenblik worden de gegevens die door de diverse landen verstrekt werden, geanalyseerd in enkele planningvergaderingen. Tijdens de vergadering van de Europese ministers van Landsverdediging op 20 november aanstaande zullen de diverse nationale bijdragen besproken worden, dit ter voorbereiding van de hierop aansluitende Raad voor Algemene Zaken van de Europese Unie op 20 en 21 november 2000.

Het is duidelijk dat de Europese landen op dit ogenblik nog geen enkele verbintenis hebben aangegaan. Ik wens u toch te informeren over onze uitgangspunten in dit dossier en het antwoord dat het departement Landsverdediging aan het Franse voorzitterschap richtte.

In geval de landstrijdkrachten worden ingezet in een ernstige crisis, die als een Peace Enforcement-operatie moet worden beschouwd, zullen deze middelen in principe ingezet worden in de vorm van een enkele nationale brigade. Zo worden de vereiste coherentie en de optimale veiligheid van onze manschappen gewaarborgd. De termijn waarvoor een dergelijke brigade kan worden ingezet, wordt beperkt tot zes maanden. Voor andere scenario's, bijvoorbeeld voor humanitaire opdrachten, kunnen bepaalde eenheden van deze brigade in aanmerking komen voor integratie in multinationale formaties.

Ik herinner u eraan dat, in de huidige context, de inzet van de strijdkrachten door een regeringsbeslissing beperkt wordt tot een duizendtal manschappen.

Voor de luchtmachtmiddelen gaat het over één smaldeel F-16 met 12 toestellen, 11 C-130 toestellen en 2 Airbustransportvliegtuigen. Voor deze laatste toestellen dient rekening te worden gehouden met de technische beschikbaarheid en eventueel met andere opdrachten.

Wat de marine betreft, komen 2 fregatten, 6 mijnbestrijdingsvaartuigen alsook 1 commando- en steunschip in aanmerking waarvoor de duur

van de inzet telkenmale tot 4 maanden beperkt zal worden en eventueel zal oplopen tot 6 maanden voor de fregatten wanneer dit noodzakelijk blijkt. Deze vaartuigen worden in principe niet simultaan ingezet.

Tot slot zullen de hier genoemde middelen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet gelijktijdig ter beschikking worden gesteld en is in ieder geval vooraf een beslissing van de regering vereist. Daarenboven zullen de engagementen van België en dus ook haar participatie in principe proportioneel zijn met de plaats die het land inneemt in de Europese Unie, of zowat 3% van de globaal ingezette middelen. Bij het opstellen van de hiervoor vermelde elementen werd uitgegaan van de op stapel staande legerhervorming. Het Belgische leger is hierop dus voorbereid.

Er zijn geen gevolgen voor de NAVO-engagementen en de collectieve verdediging. Bovenvermelde elementen kaderen in de Petersbergtaken die de Europese Unie op zich heeft genomen en die van een heel andere aard zijn dan deze van collectieve verdediging. In haar algemene beleidsnota voor Landsverdediging heeft de regering de ruimte gedefinieerd voor de Belgische militaire operaties. Het beleid dat uitgewerkt wordt voor de snelle interventiemacht houdt hiermee rekening. Er zijn op dit vlak dus geen wijzigingen.

Er kan worden aangenomen dat met de invoering van de snelle interventiemacht uiteindelijk geen veranderingen worden aangebracht aan de algemene opdrachten voor het militaire personeel. De snelle interventiemacht wordt georganiseerd om Europa in staat te stellen, indien nodig en wanneer de NAVO niet tussenkomt, een rol te spelen in het crisisbeheer van internationale conflicten. Het is dan ook onmogelijk om a priori algemene uitspraken te doen, bijvoorbeeld inzake werkdruk, welke geldig blijven voor elk mogelijk scenario van werkelijke inzet, of dit nu in een NAVO- of Europese Uniecontext is. Evenwel, bij het bepalen van mogelijke Belgische bijdragen aan de snelle interventiemacht worden naast elementen zoals veiligheid van de ingezette troepen, ook de factoren werkdruk en sociale druk op het familiale leven in acht genomen. Het uitgewerkte beleid is erop gericht op dit vlak geen negatieve ontwikkelingen te doen ontstaan.

05.04 **Pieter De Crem** (CVP): Mijnheer de voorzitter, wij zijn het volledig eens met de initiatieven die genomen worden door het European Rapid Reaction Corps. Het is natuurlijk uw verantwoordelijkheid om te zeggen dat u ons

engagement kan waarmaken, rekening houdend met de grote veranderingen waarvoor het leger staat. Het fysieke, materiële en numerieke engagement dat we nemen is echter bijzonder groot. Ik geloof zelfs dat men de normen onlangs nog hoger heeft gelegd, met name van 60.000 naar 80.000 manschappen. Onze volledige luchttransportvloot, 1000 mensen van de landmacht en de marine worden immers ter beschikking gesteld. Daarom moeten we de zaak mijn inziens goed volgen en geen engagements aangaan die te hoog gegrepen zouden zijn.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van gestolen goederen bij het leger" (nr. 2576)

06 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "la vente à des militaires de marchandises volées" (n° 2576)

06.01 Jan Eeman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, recent meldde de pers dat een magazijnier van een bepaald bedrijf goederen gestolen had bij zijn werkgever. De echtgenote van de betrokkene, die volgens de pers een bepaalde functie bekleedt bij het leger, zou hiervan een gedeelte hebben doorverkocht.

Mijn vragen zijn zeer eenvoudig. Ten eerste, klopt dit verhaal? Ten tweede, zo ja, sinds wanneer bent u hiervan op de hoogte? Ten derde, welke maatregelen neemt de legerleiding om dergelijke zaken in de toekomst te vermijden?

06.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de betrokkene, die sedert 10 augustus 1993 is tewerkgesteld als beambte, werd op 6 september van dit jaar van op haar werkplaats voor ondervraging meegenomen. Via de pers werd vernomen welke de reden van deze actie was. Voordien had de legerleiding helemaal geen kennis van feiten die de betrokkene ten laste werden gelegd. Haar wijze van werken werd overigens als zeer goed beschouwd.

Er is bij het departement van Landsverdediging geen enkel gegeven voorhanden dat erop wijst dat personeelsleden van deze goederen zouden hebben gekocht. Bijgevolg is er momenteel geen reden om eventuele sancties te nemen. De wedde van betrokkene werd, tijdens de periode dat zij afwezig was wegens voorhechtenis, geschorst.

Op 20 oktober heeft zij de dienst hervat. De

resultaten van het gerechtelijk onderzoek dienen te worden afgewacht alvorens verdere acties te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "radarinstallaties en ziektegevallen" (nr. 2601)

07 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "les maladies liées aux installations radars" (n° 2601)

07.01 Jan Eeman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb met interesse het antwoord gelezen dat werd gegeven op een schriftelijke vraag hierover van mevrouw Vanden Poel. Het antwoord is vrij uitgebreid, maar toch weinig of niet concreet. Gewezen militairen die tijdens hun loopbaan met deze radarinstallaties in aanraking kwamen, blijven echter gezondheidsklachten signaleren en blijven verwijzen naar de desbetreffende operaties. Bovendien verwijzen zij ook naar het zogenaamde Balkansyndroom, waarbij wordt gesteld dat een vermoeden van blootstelling voor mogelijke ziektes zou kunnen worden weerhouden.

In dit verband, mijnheer de minister, hebt u op de schriftelijke vraag het volgende geantwoord en ik citeer: "Het spreekt voor zich dat indien er verbanden kunnen worden gelegd tussen de radarbestraling en bepaalde aandoeningen, dit een belangrijk element zou zijn voor het vergoedingsdossier van eventuele slachtoffers. Indien er geen verband kan worden vastgesteld, betekent dit hetzij dat dit verband onbestaande is, hetzij dat dit verband niet aan te tonen was in het kader van de specifieke studie". U voegt daar echter aan toe: "Een negatief resultaat betekent dus niet dat daar definitieve conclusies uit kunnen getrokken worden".

Uw geachte voorganger heeft inderdaad de medische dienst van het leger belast met een onderzoek dat dan door andere instituten verder wordt uitgevoerd. Meer bepaald in het kader van die onderzoeken zou ik eerst en vooral graag een stand van zaken krijgen. Ten tweede wil ik graag weten hoe ver het onderzoek is gevorderd inzake de ongeveer 123 bijzondere gevallen. Kan hier ten derde naar analogie van het Balkandossier ook eventueel het principe worden gehanteerd van een vermoeden van blootstelling?

07.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, in antwoord op de

parlementaire vraag betreffende de actuele situatie van de door de medische dienst ondernomen acties, moet men drie delen onderscheiden: arbeidsgeneeskunde, epidemiologische studie en een experimentele studie. De totale duur van deze onderzoeken wordt op vier jaar geschat. Het arbeidsgeneeskundetoezicht werkt als volgt. Militairen en gewezen militairen die werden ingezet op sites waar radars werden gebruikt, kunnen zich richten tot de medische dienst voor een geneeskundig onderzoek. Ook kunnen zij melding maken van gezondheidsproblemen en ziekte. In het kader van dit programma hebben 970 personen zich aangemeld bij de medische dienst. Onder hen zijn er 337 die zich aangeboden hebben voor een medisch onderzoek of die geschreven hebben over hun medische problemen. 123 ervan vermelden gezondheidsproblemen, waarvan 42 kankers. Op een populatie van 1.000 personen die zoveel verschillende pathologieën vertonen, kan geen wetenschappelijke conclusie worden getrokken. Op een referentiepopulatie van 50.000 niet-blootgestelde individuen, overeenstemmend met het potentiële totale aantal militairen en ex-militairen die in contact kwamen met elektromagnetische stralen, verwacht met proportioneel gezien een groter aantal kankers.

Daarom is het zo belangrijk dat heel deze populatie wordt bestudeerd en dat de blootstellingfactoren beter worden ingeschat. Dit is het doel van de epidemiologische studie.

In afwachting van de resultaten van de bovenvermelde onderzoeken wordt er niet aan gedacht om een vermoeden aan blootstelling in te voeren. Het verschil met het Balkensyndroom is dat in dit geval de potentiële causale factor precies is gekend en derhalve gemakkelijker kan worden bestudeerd.

07.03 Jan Eeman (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik heb nog twee opmerkingen.

Ten eerste, ik dring erop aan de periode van onderzoek in te korten om zo snel mogelijk een definitieve uitslag te krijgen. Ik weet wel dat dergelijke onderzoeken veel tijd in beslag nemen, maar het is toch een belangrijk gegeven.

Ten tweede, ik betreur dat u ondanks het gebrek aan definitieve resultaten niet opteert voor het invoeren van het vermoeden aan blootstelling. In die omstandigheden is het misschien beter voorzichtig te zijn en nog even te wachten om

dergelijke conclusie te trekken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de 'chasseurs de mines tripartites'" (nr. 2604)

08 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les chasseurs de mines tripartites" (n° 2604)

De **voorzitter**: Ook in de Nederlandse versie wordt melding gemaakt van de term "chasseurs de mines tripartites".

08.01 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, de afkorting CMT staat voor de Franse term "chasseurs de mines tripartites" en de Nederlandse term is tripartite mijnenjagers.

Mijnheer de minister, enkele weken geleden waren wij uw gast in Den Helder, de basis van de admiraliteit Benelux, waar wij getuigen waren van een interessante oefening met een fregat, deelnamen aan een aantal briefings en gesprekken voerden met zowel Belgische als Nederlandse marineofficieren.

Toen reeds bleek dat het aangewezen was het upgradeprogramma voor de CMT's samen met Nederland uit te voeren.

Inmiddels vonden hieromtrent reeds heel wat gesprekken plaats met de Nederlanders en de mogelijkheid zou bestaan op het upgradeprogramma samen uit te voeren.

Mijnheer de minister, hoewel mijn vraag zich misschien eerder situeert op het domein van de commissie voor de Legeraankopen, waarvan de voorzitter hier aanwezig is, had ik u toch graag gevraagd hoe u meent dat deze samenwerking zal verlopen, vooral wat betreft de aanbestedingen? Hoeveel zal het programma kosten en door wie zullen de kosten worden gedragen? Zullen de kosten binnen het budget blijven?

Ten slotte had ik graag vernomen of u al enig idee hebt welke bedrijven zich kandidaat zullen stellen voor deze upgrades?

08.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, de mogelijkheid om terzake samen te werken met Nederland werd grondig onderzocht. Dit gaf aanleiding tot een voorstel aan de minister van Landsverdediging om over te gaan tot het aansluiten op de lopende Nederlandse

aankoopprocedure.

Regelmatig werd overleg gepleegd tussen de respectievelijke projectorganisaties, hetgeen leidde tot de vaststelling dat de behoefte voor aanpassingen aan de mijnenjagers gelijklopend is. Thans concentreert men zich op de voorbereiding van een samenwerkingsovereenkomst.

Dit laatste maakt het voorwerp uit van een dossier dat eerstdaags aan de Ministerraad zal worden voorgelegd.

Het project wordt gerealiseerd in het kader van het wederuitrustingsprogramma.

De kostenverdeling is een onderdeel van de nog te onderhandelen samenwerkingsovereenkomst. Als basisprincipe geldt evenwel dat elkeen betaalt voor de systemen die worden aangewend aan boord van de eigen schepen en voor de hieraan verbonden werkzaamheden.

De eventueel gemeenschappelijk te dragen kosten, onder meer ingevolge eventuele ontwikkelingen en engineeringstudies, zullen worden verdeeld volgens een nog te onderhandelen verdeelsleutel.

De vooropgestelde uitgaven, zoals opgenomen in het voorstel PIBV vormen de leidraad bij voornoemde onderhandelingen.

Met deze samenwerking wordt de aanschaf van systemen en hun inbouw aan boord beoogd. Het geheel is opgedeeld in drie deelcontracten, namelijk een contract voor de aanpassing van de sonar en het tactisch systeem, een contract voor de aanschaf van een interventiesysteem en de realisatie van de inbouw ervan en enkele levensverlengende wijzigingen, vooral ingevolge gewijzigde regelgeving voor leefmilieu en hygiëne.

Informatie over eventuele kandidaten zal, ingevolge de hoger genoemde onderhandelingen, beschikbaar kunnen worden gesteld.

- Voorzitter: de heer **Pieter De Crem**

08.03 Stéf Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik ben blij te vernemen dat wij reeds zover staan in deze samenwerking met Nederland. Het lijkt me het begin van een Europese samenwerking. Het is een belangrijk signaal dat we ook inzake upgradering met onze bondgenoten samenwerken. Dat geldt zeker voor dit specifieke geval met de CMT's.

U zegt dat wij de Nederlandse aankoopprocedure zullen volgen. Betekent dit dat Nederland de leiding heeft in het dossier en wij medecontrole uitoefenen op de manier waarop zij de procedure laten verlopen? Of werkt men op basis van gelijkheid waarbij men samen overlegt op welke manier de procedure zal verlopen? Die nuance is belangrijk. Uiteindelijk gaat het in België over 6 vaartuigen. Over hoeveel vaartuigen gaat het in Nederland? Volgens mij zullen dat er heel wat meer zijn. Wie zal de leiding over deze procedure nemen?

08.04 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, il y a une concertation permanente mais, comme dans tout projet, il y a un pilote et, dans ce cas-ci, ce sont les Pays-Bas.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de psychische belasting van sommige militairen" (nr. 2606)

09 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "le stress psychique de certains militaires" (n° 2606)

09.01 Jan Eeman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het moet me van het hart dat de formulering van de vraag niet overeenstemt met mijn bedoeling. Mijn vraag handelt over het zuiver negatief gedrag van een lid van de brigade paracommando. Dit wens ik zeer duidelijk recht te zetten.

De pers heeft bericht dat een lid van de brigade paracommando zich allesbehalve voorbeeldig heeft gedragen tijdens een missie. Er verschenen foto's. Mijnheer de minister, ofwel geven de foto's een correct beeld van de feiten, ofwel niet. Als de foto's een juiste weergave van de werkelijkheid zijn moet er, mijns inziens, dringend worden opgetreden. Er moeten stante pede sancties worden genomen. Heel het leger wordt immers geblameerd door een dergelijk optreden.

Mijnheer de minister, wat is er exact gebeurd? Hoe heeft men erop gereageerd?

09.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je commencerai par remercier M. Eeman d'avoir posé la question. Je suis tout à fait d'accord avec lui; après tous les efforts que nous déployons, tous les efforts que les organisations syndicales déploient, comme d'ailleurs la grosse majorité des responsables

militaires, pour améliorer l'image de l'armée et le recrutement, pour faire preuve d'ouverture, pour illustrer les missions que nous menons pour le maintien et le renforcement de la paix, pour l'humanitaire, c'est quelquefois décourageant de découvrir régulièrement des faits comme ceux-là, comme un bâton qu'on vous enverrait dans les tibias en pleine course.

J'ai appris ce qui s'était produit par un courrier qui m'a été envoyé par l'association Marc et Corinne dont le sénateur Malmendier est l'ex-président. Dès que j'ai pris connaissance de cette situation, j'ai interrogé l'auditeur général afin de savoir où en était cette enquête et quelle était la réalité des photos jointes au dossier.

En ce qui concerne l'enquête, il m'a été répondu que l'instruction était toujours en cours, que c'était un travail difficile, compliqué, pénible, que des reconstitutions devaient encore avoir lieu mais qu'on arrivait en fin de procédure.

J'ai immédiatement posé la question par écrit à l'auditeur général de savoir si du fait que cette enquête était en cours, il n'y avait pas incompatibilité avec le métier de militaire et si je ne devais pas prendre certaines sanctions pour suspendre éventuellement ce militaire de ses fonctions. Il m'a été répondu par écrit que, comme cette instruction était toujours en cours, il y avait présomption d'innocence et que, dans l'état actuel des choses, il n'y avait donc pas incompatibilité entre le métier de militaire et l'enquête en cours.

Quant aux photos jointes au dossier, il a été dit que ces photos étaient connues, qu'elles avaient été examinées en leur temps, au retour de ces missions de Somalie, qu'à l'époque elles avaient été classées sans suite et que cela avait d'ailleurs donné lieu à l'étude à laquelle je faisais référence tout à l'heure en répondant à M. Willems, c'est-à-dire l'étude du Centre pour l'égalité des chances sur le racisme à l'armée. A partir de là, une série de mesures ont été prises pour tirer les leçons de ce qui s'était passé et pour améliorer les situations.

Par la suite, le Centre pour l'égalité des chances qui avait également eu connaissance de ces photos, m'a informé qu'il déposait plainte pour faits de racisme contre les personnes figurant sur ces photos. Dès que j'ai été informé de cette plainte du Centre pour l'égalité des chances, j'avais un élément en main pour donner instruction immédiate de constituer une commission d'information interne à l'armée, afin d'évaluer les sanctions à prendre, qui peuvent aller jusqu'au

licenciement de l'intéressé.

Sans la plainte du Centre pour l'égalité des chances, je ne disposais d'aucun moyen pour réagir face à des faits figurant sur une photo dont je découvrais l'existence cinq ou six ans plus tard et qui avaient été classés une première fois.

C'est donc l'heureuse initiative du Centre pour l'égalité des chances qui m'a permis de réagir immédiatement. Il est vrai que cette commission d'information menait une enquête qui aurait sans doute abouti à une conclusion très sévère. En tout cas, tel aurait été mon souhait. En effet, je ne peux accepter ce genre d'attitude même si on considère qu'elle a été adoptée par amusement, par mise en scène, etc. Je répète que je ne tolère pas un comportement qui consiste à mettre le pied sur la tête d'un enfant ou même d'un adulte qu'il soit blanc, noir, jaune ou rouge. Voulant faire preuve de sévérité en matière de racisme comme d'ailleurs en matière de harcèlement sexuel, j'ai décidé que la tolérance zéro serait de mise.

Tels sont les faits qui se sont produits, les décisions qui ont été prises. Les conclusions de l'enquête ont été données. La justice doit maintenant suivre son cours. Mais soyez rassuré, monsieur Eeman, je m'associe à vous ainsi que sans doute à la majorité des membres de cette commission pour dire que l'on ne peut accepter un comportement adopté par quelques individus qui ternissent l'ensemble de l'image de l'armée et de cette brigade paracommando.

09.03 Jan Eeman (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer degelijk antwoord. Ik betreur echter dat een bepaald gerechtelijk onderzoek maar blijft aanslepen. Uiteraard kunt u daar niets aan doen, maar toch wil ik u verzoeken de commissie op de hoogte te blijven houden van het reële verloop van deze zaak.

09.04 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, contrairement à ce que l'on croit trop souvent, la justice militaire ne dépend pas du ministre de la Défense, mais bien du ministre de la Justice.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de aankoop van een troepentransportschip" (nr. 2611)

10 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "l'achat d'un navire

pour le transport de troupes militaires" (n° 2611)

10.01 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het zal u niet onbekend zijn dat wij sinds enige tijd beschikken over een strategisch plan. U lag daarvan trouwens mee aan de basis.

Een van de belangrijkste verdiensten van dit strategisch plan is het feit dat het niet alleen een verlanglijstje is van wat wij de komende jaren wensen aan te kopen, maar dat er ook een duidelijke tijdslijn werd uitgezet waar en op welk moment belangrijke aankopen moeten gebeuren. Ik verneem uit verschillende bronnen dat men versneld wenst over te gaan tot de aankoop van een troepentransportschip. Aanvankelijk was deze aankoop voorzien voor de periode 2006-2009 zodat het schip operationeel kon zijn tegen 2015.

Dit roept een aantal vragen op, vooral naar de opportuniteit. Omdat men mij heeft gezegd dat de opportuniteit een zaak is van deze commissie en niet van de commissie voor de Legeraankopen, wens ik terzake dan ook een aantal vragen te stellen vooraleer de eigenlijke aankoopprocedure te kunnen opvolgen in de commissie voor de Legeraankopen.

Ten eerste, waarom wordt er afgeweken van de voorgestelde tijdslijn zoals voorgesteld in het strategisch plan?

Ten tweede, blijft de oorspronkelijke taakstelling voor het troepentransportschip - het snel ter plekke brengen van troepen - behouden of worden er terzake ook wijzigingen in voorzien?

Ten derde, wie maakt deel uit van de delegatie die de projecten in Frankrijk, Groot-Brittannië en Nederland bestudeert? De pers maakt in elk geval melding van een dergelijke delegatie.

Ten vierde, om de opportuniteit te kunnen beoordelen lijkt het ons toch wel interessant, zoniet bijzonder nuttig, om zicht te krijgen op de adviezen die eventueel intern en extern werden ingewonnen. Ik had graag geweten welke andere diensten, behalve de leden van de delegatie, betrokken zijn bij het adviseren van deze aankoop? Heeft de Inspectie van Financiën reeds een advies verstrekt? Wat was de strekking van deze adviezen?

10.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het strategisch plan voor de modernisering van het Belgisch leger is een evolutief document dat regelmatig dient te worden

aangepast aan de evolutie en de verfijning van de behoeften.

Het is dan ook niet meer dan normaal dat de behoefte aan een maritieme transportcapaciteit, die reeds in het plan van 12 mei was opgenomen, ondertussen nauwkeurig werd geformuleerd en aangevuld in functie van nieuwe elementen. Er werd niets gewijzigd aan de oorspronkelijke taakstelling voor dit schip, deze werd eerder aangevuld met bepaalde functies. Bovendien werd nooit gezegd dat het om een troepentransportschip ging maar om een capaciteit aan materieeltransport naast andere functies zoals hospitaal, steun voor humanitaire operaties, redding op zee enzovoort.

De staf van de marine voert de militaire prospectie uit. Tot op heden hebben de diensten, die steeds instaan voor de voorbereiding van dergelijke dossiers, de minister bijgestaan. Het gaat hier met name om de staf van de marine, de aankoopdienst, de generale staf en de juridische dienst. Deze aankoopprocedure bevindt zich in een beginstadium en zal op normale wijze worden afgewerkt. Het advies van de controle-instanties werd gevraagd.

10.03 **Peter Vanhoutte** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Met betrekking tot het laatste element blijf ik echter op mijn honger. Ik had ook gevraagd wat de strekking was van de adviezen van de inspectie van Financiën. Hebt u die adviezen reeds ontvangen?

10.04 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, il existe plusieurs positions en la matière et des débats sont en cours pour l'instant avec l'inspection des finances. Il serait possible de se joindre à un programme français en cours, qui amènerait une réalisation rapide. Il est possible d'acquérir, avec les avantages et les inconvénients, des navires de ce type, mais d'occasion, et dont la durée de vie est de 20 ans et non de quarante. Il est également possible de recourir à l'ensemble du marché et une prospection a déjà été menée dans différents pays.

Il n'y a pas, pour l'instant, de chantier en cours qui réponde aux besoins tels que nous les formulons et plus particulièrement la Force terrestre. Soit les navires sont trop grand, soit trop petits. Cela impliquerait donc un temps plus long et des coûts peut-être plus importants. Si nous voulons acheter un navire en un endroit précis avec des spécificités particulières, cela coûtera plus cher

que de se joindre à un programme de construction déjà en cours.

Ceci étant dit, il s'agit d'une décision qui sera prise dans le cadre du plan d'investissements de la Défense. Ce plan peut être adapté aux réalités et aux besoins. Il est bien entendu qu'on tiendra compte des avis de l'inspection des finances et des arguments des uns et des autres. Mais on discute aussi à propos du radier. On nous dit qu'il n'en faut pas parce qu'on ne va pas faire du transport avec des chalands. Mais s'il n'y a pas de radier dans un navire comme celui-là, vous le déséquilibrez complètement et vous changez complètement la structure du navire. J'ai vu un navire de ce type, notamment en France et il y a une opportunité de ce côté-là. Je n'ai cependant aucune religion en la matière. Je suis prêt à entendre, à aller plus vite, et j'ai suffisamment de souplesse pour m'adapter aux réalités. Si l'on me dit qu'il n'y a pas moyen de réaliser le navire de transport tout de suite, eh bien on ne le réalisera pas et tant pis pour l'intégration européenne ! Je suis d'un réalisme et d'un pragmatisme à toute épreuve mais on ne me fera pas commettre d'erreur en la matière.

10.05 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik bedank u alvast voor uw antwoord. De komende weken zullen wij in de commissie voor de Legeraankopen nog kunnen terugkomen op een aantal aspecten. Ik blijf immers op mijn honger zitten wat de inhoud van bepaalde adviezen betreft. Ik weet niet of die adviezen effectief zijn afgeleverd, of wat de precieze stand van zaken is.

Tot slot wil ik opmerken dat ik nog steeds niet overtuigd ben van de opportuniteit om dit schip versneld aan te kopen. Ik verzoek u tijdens de komende maanden in de commissie op deze kwestie nader te willen ingaan.

10.06 André Flahaut, ministre: La seule chose qu'il faut remarquer après avoir établi le plan de modernisation, c'est qu'aujourd'hui nous payons 118 millions à des entreprises privées pour le transport de nos troupes. On dépense donc de l'argent à des moyens qui ne sont pas toujours adaptés à nos besoins. Certains bateaux n'arrivent pas à décharger ou prennent du retard. Ce dossier sera transmis à la Commission des achats militaires. On peut se poser la question de savoir si les avis définitifs seront remis à temps. En outre, le Grand-Duché de Luxembourg est tout disposé à financer 25% de l'opération. Ils nous proposent aujourd'hui 1,5 milliard mais on les laisse patienter parce qu'on ne sait pas encore ce

qu'on va faire. A leur place, j'aurais déjà été voir ailleurs.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De mondelinge vraag nr. 2612 van de heer Peter Vanhoutte wordt naar een latere datum verschoven.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.37 uur.

La réunion publique de commission est levée à 11.37 heures.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

woensdag

08-11-2000

10:15 uur

mercredi

08-11-2000

10:15 heures

INHOUD

VRAGEN

Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de generale staf van het Eurocorps in Kosovo" (nr 2591).

Sprekers: Josée Lejeune, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de voorgenomen promotiecampagne ten voordele van het leger" (nr 2509)

Sprekers: Ferdy Willems, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde lease-operatie van een aantal Belgische F-16 toestellen" (nr 2415)

Sprekers: Pieter De Crem, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de verhuis van de 15de Wing naar een andere bestemming" (nr 2457)

Sprekers: Pieter De Crem, André Flahaut, minister van Landsverdediging, De voorzitter

Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische deelname aan de Europese defensiestructuur" (nr 2451)

Sprekers: Pieter De Crem, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van gestolen goederen bij het leger" (nr 2576)

Sprekers: Jan Eeman, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "radarinstallaties en ziektegevallen" (nr 2601)

Sprekers: Jan Eeman, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de jagers de mines tripartites" (nr 2604)

Sprekers: Stef Goris, André Flahaut, minister van Landsverdediging

Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de psychische belasting van sommige militairen" (nr 2606)

SOMMAIRE

QUESTIONS

Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "l'état-major de l'Eurocorps au Kosovo" (n° 2591).

Orateurs: Josée Lejeune, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "le projet de campagne de promotion en faveur de l'armée" (n°2509)

Orateurs: Ferdy Willems, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'annonce d'une opération de leasing d'un certain nombre d'avions F-16"

Orateurs: Pieter De Crem, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le déménagement du 15ie Wing"

Orateurs: Pieter De Crem, André Flahaut, ministre de la Défense, Le président

Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la participation belge à la défense européenne". (n°2451)

Orateurs: Pieter De Crem, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "la vente à des militaires de marchandises volées." (n° 2576)

Orateurs: Jan Eeman, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "les maladies liées aux installations radar" (n° 2601)

Orateurs: Jan Eeman, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les chasseurs de mines tripartites" (n° 2604)

Orateurs: Stef Goris, André Flahaut, ministre de la Défense

Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "le stress psychique de certains militaires" (n° 2606)

Sprekers: **Jan Eeman, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging

Orateurs: **Jan Eeman, André Flahaut,**
ministre de la Défense

Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte
aan de minister van Landsverdediging over "de
aankoop van een troepentransportschip"
(nr 2611) 12

Sprekers: **Peter Vanhoutte, André Flahaut,**
minister van Landsverdediging

Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre
de la Défense sur "l'achat d'un navire pour le
transport de troupes militaires" (n° 2611) 12

Orateurs: **Peter Vanhoutte, André Flahaut,**
ministre de la Défense

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

van

WOENSDAG 08 NOVEMBER 2000

09:46 uur

COMMISSION DE LA DÉFENSE NATIONALE

du

MERCREDI 08 NOVEMBRE 2000

09:46 heures

De vergadering wordt geopend om 10.19 uur door de heer Jean-Pol Henry, voorzitter.

La séance est ouverte à 10.19 heures par M. Jean-Pol Henry, président.

Vragen

01 Mondelinge vraag van mevrouw Josée Lejeune aan de minister van Landsverdediging over "de generale staf van het Eurocorps in Kosovo" (nr 2591).

01.01 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): De KFOR stond sinds haar oprichting onder het bevel van de ARCC (*Allied Rapid Reaction Corps*). Ingevolge verzoeken van Franse en Duitse zijde werd de leiding van de KFOR van april tot oktober 2000 aan de generale staf van het Eurokorps toevertrouwd. Aldus gaf de NAVO voor het eerst de leiding van een van haar operaties in handen van een generale staf die niet tot haar commandostructuur behoort.

Turkije en het Pentagon trokken de slagkracht van het Europese korps enigszins in twijfel. Op 16 oktober 2000 droeg dit korps de KFOR-leiding aan een NAVO-staf over. Nu moet het zich omvormen tot de kern van een snelle Europese interventiemacht, zodat omvang en uitrusting van het korps opnieuw zullen worden vastgesteld. Wat zijn de eerste conclusies betreffende de mogelijkheid van het Europese korps om operaties tot handhaving van de vrede te leiden?

Hoe zal de Belgische deelname worden geëvalueerd? Welke aanpassingen mogen in het kader van dit "nieuwe" Europese korps worden verwacht?

01.02 Minister **André Flahaut** : Ook België was voorstander van die nieuwe gedaante. De Fransen en de Duitsers waren dus niet de enigen die terzake druk uitoefenden.

Questions

01 Question orale de Mme Josée Lejeune au ministre de la Défense sur "l'état-major de l'Eurocorps au Kosovo" (n° 2591).

01.01 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): Depuis sa création, la KFOR était dirigée par le Commandant de l'ARCC (*Allied Rapid Reaction Corps*). Suite à des demandes franco-allemandes, l'état-major de l'Eurocorps s'est vu confier cette direction d'avril à octobre 2000. L'OTAN attribuait ainsi, pour la première fois, la direction d'une de ses opérations à un état-major n'appartenant pas à sa chaîne de commandement.

La Turquie et le Pentagone ont exprimé certaines réticences quant aux capacités du Corps européen. Celui-ci, le 16 octobre dernier, a cédé le commandement à un état-major OTAN. Désormais, il doit se transformer en un noyau d'une force européenne de réaction rapide, ce qui entraînera une redéfinition de son format et de ses équipements.

Quelles sont les premières conclusions quant à l'aptitude du Corps européen à diriger des missions de maintien de la paix ?

Quelles seront les évaluations de la contribution belge et les adaptations à prévoir dans le cadre de ce « nouveau » Corps européen ?

01.02 **André Flahaut**, ministre: La Belgique, elle aussi, a œuvré en faveur de cette nouvelle mouture. La pression franco-allemande a donc été soutenue. L'impression générale de l'engagement du quartier-

De algemene indruk is dat het hoofdkwartier van het Europese korps zich als kern van het KFOR III-hoofdkwartier in Kosovo uitstekend inzette. Voor definitieve conclusies betreffende dit engagement is het echter te vroeg. Het hoofdkwartier van het Europese korps zal zijn *First Impression Report* immers pas op 4 december verspreiden.

Ingevolge de omvorming van het hoofdkwartier van het Europese korps tot hoofdkwartier van de snelle interventiemacht zullen de bijdragen van alle landen die lid van het Europese korps zijn, moeten worden geëvalueerd en aangepast. De studies terzake zijn nog niet afgerond. Hoeveel de Belgische bijdrage tot het hoofdkwartier van het Europese korps in de toekomst zal bedragen, hangt van de resultaten van de studies af.

01.03 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): Hoewel hij niet al mijn vragen beantwoordde, dank ik de minister. Ik hoop dat de Commissie binnenkort over de ontwikkelingen in dit domein wordt ingelicht.

01.04 Minister André Flahaut : Er zijn in de eerstvolgende weken voldoende commissievergaderingen gepland, zodat ik u te gelegener tijd kan antwoorden.

Het incident is gesloten.

02 Mondelinge vraag van de heer Ferdy Willems aan de minister van Landsverdediging over "de voorgenomen promotiecampagne ten voordele van het leger" (nr 2509)

02.01 Ferdy Willems (VU&ID): Het Belgisch leger kampt reeds lange tijd met rekruteringsproblemen, dit omwille van de gunstige conjunctuur en de weinig aantrekkelijke jobs bij het leger. Het imago van het leger is weinig gunstig en de lonen zijn er laag. De minister opperde het idee om vreemdelingen tot het leger toe te laten, maar dit is grondwettelijk niet mogelijk. Bovendien meen ik dat men daardoor een nieuw soort gastarbeid creëert.

De minister is van plan om via shirtreclame bij voetbalploegen promotie voor het leger te maken. Hij heeft daarvoor slechts een budget van één miljoen frank. Is dit voldoende? Welke criteria zullen worden gehanteerd?

De minister wil in elke provincie defensiehuizen oprichten. Niettemin ben ik ervan overtuigd dat de

général du Corps européen comme noyau du quartier-général KFOR III au Kosovo est excellente. Il est cependant trop tôt pour tirer les conclusions définitives quant à cet engagement. Le « First Impression Report » ne sera en effet pas diffusé par le quartier-général du Corps européen avant le 4 décembre.

Suite à la transformation du quartier-général du Corps européen en quartier-général de Corps de réaction rapide, les contributions de toutes les nations membres du Corps européen devront être revues et adaptées. Les études à cet effet sont toujours en cours et les résultats définiront la future contribution belge au quartier-général du Corps européen.

01.03 Josée Lejeune (PRL FDF MCC): Bien que je n'aie pas obtenu de réponse à toutes mes questions, je remercie le ministre. J'espère que la Commission sera informée rapidement de l'évolution de la situation en ce domaine.

01.04 André Flahaut, ministre: Il y aura assez de réunions de notre commission dans les semaines à venir pour que je puisse vous répondre en temps utile.

L'incident est clos.

02 Question orale de M. Ferdy Willems au ministre de la Défense sur "le projet de campagne de promotion en faveur de l'armée" (n°2509)

02.01 Ferdy Willems (VU&ID): Depuis longtemps déjà, l'armée belge est confrontée à un problème de recrutement, lié à l'amélioration de la conjoncture et au caractère peu attrayant de la carrière militaire. L'image de marque de l'armée n'est en effet guère favorable et les traitements y sont peu élevés. Le ministre a lancé l'idée d'autoriser le recrutement par l'armée de ressortissants étrangers, ce qui est contraire à la Constitution. Par ailleurs, j'estime que cette pratique créerait un nouveau type de travail immigré.

Le ministre a annoncé son intention d'organiser une campagne de promotion de l'armée par l'apposition de publicité sur les maillots de joueurs de football. Le budget d'un million, dont dispose le ministre, est-il suffisant à cet effet ? Quels critères seront pris en compte à cet égard ?

Le ministre envisage la création de maisons de défense dans chaque province. Je suis cependant

naam “vredeshuis” voor een positievere imago zou zorgen. Is deze naamswijziging mogelijk?

Er wordt soms beweerd dat racisme onder militairen zo goed als niet bestaat. Hoeveel klachten waren er de laatste vijf jaar inzake racisme en xenofobie? Welke gevolgen werden daaraan gegeven? Met deze problemen moet rekening worden gehouden indien men overweegt vreemdelingen op te nemen in het leger.

De **voorzitter**:

02.02 **Ferdie Willems** (VU&ID):

Ik meen dat de dialoog over de toekomst van het leger vooral met de krijgsmacht zelf moet worden opgestart.

02.03 Minister **André Flahaut** : Ik heb enkele sportclubs gecontacteerd over onze promotiecampagne. Deze test-cases zullen volgend jaar worden geëvalueerd. De shirtreclame wordt gefinancierd met de overschotten op ons publiciteitsbudget. Het gaat om 20.000 frank per ploeg, met eventueel nog 5.000 frank extra voor het plaatsen van een reclamepaneel.

Defensie als instrument van de vrede moet inderdaad centraal staan. De term ‘huis van defensie’ is echter duidelijker dan ‘vredeshuis’.

Wat het racisme betreft, verwijs ik naar de studie die twee jaar geleden samen met het Centrum voor Gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding werd uitgevoerd. Daaruit blijkt dat racisme niet noodzakelijkerwijze vaker voorkomt in het leger dan elders.

Ik heb onmiddellijk gereageerd toen het Centrum mij over het geval van die militairen heeft ingelicht. Enkel wanneer ik over dergelijke feiten wordt ingelicht, kan ik u terzake een antwoord verstrekken.

De **voorzitter**:

02.04 **Ferdie Willems** (VU&ID):

02.05 **Ferdie Willems** (VU&ID): De bedragen die

convaincu que la dénomination « maison de paix » générerait une image plus positive. Une modification de la dénomination est-elle envisageable ?

Selon certains, le racisme serait quasiment absent de l'armée. Combien de plaintes ont été déposées au cours des cinq dernières années pour faits de racisme et de xénophobie ? Quelles suites y a-t-on réservées ? L'intégration éventuelle de ressortissants étrangers au sein de l'armée requiert de prendre cet aspect en considération.

Le **président**:

02.02 **Ferdie Willems** (VU&ID):

J'estime que le dialogue sur l'avenir de l'armée doit avant tout être mené avec les forces armées elles-mêmes.

02.03 **André Flahaut** , ministre: J'ai contacté quelques clubs sportifs pour participer à notre campagne de promotion. Les résultats de cette action seront évalués l'année prochaine. Le coût de la publicité sur les T-shirts est financé avec les reliquats budgétaires sur le budget « publicité ». Il s'agit d'un montant de 20.000 francs par équipe, éventuellement augmenté de 5.000 francs pour la pose d'un panneau publicitaire supplémentaire au bord du terrain.

La défense est un instrument capital pour le maintien de la paix. La notion de « maison de la défense » a cependant l'avantage d'être plus claire que celle de « maison de la paix ».

Quant au racisme, je renvoie à l'étude menée voici deux ans avec le Centre pour l'égalité des chances. Il ressort de cette étude que le racisme ne sévit pas nécessairement plus à l'armée qu'ailleurs.

J'ai réagi immédiatement lorsque le Centre m'a informé du cas de ces militaires. Mais je ne puis vous répondre que lorsque je suis informé de tels faits.

Le **président**:

02.04 **Ferdie Willems** (VU&ID):

02.05 **Ferdie Willems** (VU&ID): Les crédits

uitgetrokken worden voor reclame bij sportclubs zijn vrij beperkt.

Ik blijf erbij dat de naam 'vredeshuis' duidelijk is en te verkiezen boven 'defensiehuis'.

Het verheugt me dat de minister het racismeprobleem ernstig neemt. Een leger mag geen enkele uiting van racisme dulden.

De **voorzitter**:

Het incident is gesloten.

03 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de aangekondigde lease-operatie van een aantal Belgische F-16 toestellen" (nr 2415)

03.01 Pieter De Crem (CVP): De Poolse luchtmacht wil Belgische jachtvliegtuigen leasen ter vervanging van zijn eigen Mig-toestellen.

Vonden er daaromtrent reeds onderhandelingen plaats? Wat is de stand van zaken? Over welke toestellen gaat het? Hoeveel toestellen zullen worden geleased? Zijn andere staten op de hoogte gebracht van deze plannen?

03.02 Minister André Flahaut : Er bestaat geen overeenkomst met Polen in verband met de leasing van de F-16. Er waren alleen informele contacten. Er zullen nog andere contacten plaatsgrijpen met andere landen. De F-16 die in aanmerking komen voor de leasing, staan in Weelde. Zij zijn gestockeerd in het kader van de legerherstructurering. De interoperationaliteit met de Navois gegarandeerd. De voorwaarden voor de leasing worden beïnvloed door de akkoorden met onze Navo-partners. Pas wanneer er een reële kans is op een overeenkomst, kunnen de praktische details van de aankoop of leasing op papier worden gezet.

03.03 Pieter De Crem (CVP): Er zou ondertussen reeds een voorstel van de Amerikaanse luchtmacht zijn geweest dat voor de Polen gunstiger was dan het Belgische voorstel. Klopt dit?

03.04 Minister André Flahaut : Die vraag werd enkele weken geleden gesteld. Ik ben naar Hongarije en Slowakije gereisd, en heb daar over de F-16 gepraat. Maar blijkbaar zou Polen het meest interesse hebben voor het Amerikaanse aanbod. Dat ontmoedigt ons echter niet : ons aanbod hoeft daar niet voor onder te doen. Momenteel beschikken wij niet over nadere

réservés aux fins de campagnes publicitaires dans les clubs sportifs sont plutôt réduits.

Je soutiens que le terme de « maison de la paix » est dénué d'équivoque et qu'il est préférable à celui de « maison de la défense ».

Je me réjouis que le ministre prenne au sérieux le problème du racisme dont une armée ne peut tolérer aucune manifestation.

Le **président**:

L'incident est clos.

03 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'annonce d'une opération de leasing d'un certain nombre d'avions F-16"

03.01 Pieter De Crem (CVP): La force aérienne polonaise a fait une proposition de leasing d'avions de chasse belges pour remplacer ses Mig.

Des négociations ont-elles déjà été consacrées à cette question ? Où en est-on dans ce dossier ? De quels appareils s'agit-il ? Combien d'appareils seront l'objet de ce leasing ? D'autres Etats ont-ils été informés de ces projets ?

03.02 André Flahaut , ministre: La Belgique n'a aucun arrangement avec la Pologne concernant le leasing de F-16. Nous n'avons eu que des contacts informels à ce propos. Des contacts similaires auront lieu avec d'autres pays. Les F-16 proposés pour ce leasing sont stockés à Weelde dans le cadre de la restructuration de nos forces armées. L'interopérabilité avec l'OTAN est garantie. Les conditions de ce leasing sont influencées par nos accords avec nos partenaires de l'OTAN. Les détails pratiques d'une acquisition ou d'un leasing ne peuvent être finalisés que lorsque se présente une occasion réelle de conclure un contrat.

03.03 Pieter De Crem (CVP): Il y aurait déjà eu entre-temps une proposition de la force aérienne américaine qui, pour les Polonais, serait plus avantageuse que la nôtre. Est-ce exact ?

03.04 André Flahaut , ministre: La question a été posée il y a quelques semaines. J'ai effectué des voyages, en Hongrie et en Slovaquie notamment, et y ai parlé des F-16. Mais c'est la Pologne qui, semble-t-il, serait la plus intéressée par l'offre américaine. Celle-ci ne nous décourage cependant pas quant aux offres que nous avons faites. Nous n'avons pas davantage d'informations à ce sujet.

informatie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de verhuis van de 15de Wing naar een andere bestemming" (nr 2457)

04 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "le déménagement du 15^{ie} Wing"

04.01 Pieter De Crem (CVP): We betreuren dat de 15de Wing als onderpand werd gebruikt om binnen de regering een beslissing inzake de nachtvluchten te forceren.

04.01 Pieter De Crem (CVP): Nous regrettons que le 15e Wing serve de monnaie d'échange au sein du gouvernement pour forcer une décision concernant les vols de nuit.

De studie over de verhuis van de 15de Wing van Melsbroek naar een andere locatie zou klaar zijn. Er worden drie opties overgehouden. Chièvres, Beauvechain en Brustem.

L'étude relative au transfert du 15e Wing de Melsbroek vers un autre site serait terminée. Trois options sont retenues : Chièvres, Beauvechain et Brustem.

04.02 Minister André Flahaut : Beschikt u over de resultaten van deze studie?

04.02 André Flahaut , ministre: Disposez-vous des résultats de cette étude ?

04.03 Pieter De Crem (CVP): Wanneer zal de minister een keuze maken tussen de drie locaties? Hoe werd de studie opgebouwd? Met welke criteria werd er rekening gehouden? Wat zal de hele operatie kosten? Welk departement zal deze kosten dragen? Zal de 15de Wing worden gesplitst? Wat zullen de gevolgen zijn voor het personeel?

04.03 Pieter De Crem (CVP): Quand le ministre choisira-t-il entre ces trois sites ? Comment cette étude a-t-elle été conçue ? Quels critères ont été pris en compte ? Quel sera le coût de toute cette opération ? Quel département supportera-t-il ce coût? Le 15e Wing sera-t-il scindé ? Quelles seront les conséquences de tout cela pour le personnel ?

04.04 Minister André Flahaut :

04.04 Minister André Flahaut :

04.05 Pieter De Crem (CVP):

04.05 Pieter De Crem (CVP):

04.06 Minister André Flahaut :

04.06 Minister André Flahaut :

04.07 Pieter De Crem (CVP):

04.07 Pieter De Crem (CVP):

04.08 De voorzitter :

04.08 De voorzitter :

04.09 Pieter De Crem (CVP):

04.09 Pieter De Crem (CVP):

04.10 De voorzitter :

04.10 De voorzitter :

04.11 Pieter De Crem (CVP):

04.11 Pieter De Crem (CVP):

04.12 Minister André Flahaut : De studie is nog niet beëindigd. Binnenkort worden mij de resultaten ervan meegedeeld. De studie omvat ook de weerslag van de verhuis op het financiële, functionele, operationele en sociale vlak.

04.12 André Flahaut , ministre: L'étude est toujours en cours mais je devrais bientôt en connaître les résultats. Elle porte également sur l'incidence du transfert sur les plans financier, fonctionnel, opérationnel et social.

De kosten worden geraamd op 5 tot 6 miljard frank. Die kosten kan Landsverdediging niet zelf dragen. De 15de Wing kan enkel in zijn geheel worden verhuisd. Splitsing zou een onaanvaardbare

Le coût est estimé à quelque 5 à 6 milliards de francs. Le département de la Défense n'est pas en mesure de le supporter. Le 15^{ie} Wing ne peut être déménagé que dans sa totalité. Une scission du

meerkost met zich brengen.

Dat is de reden waarom de studie nog niet werd gepubliceerd. Ik wil rekening houden met de zeer belangrijke sociale dimensie van dat probleem, dat duizend personen aanbelangt. Er is geen enkele reden om die personen minder goed te behandelen dan anderen.

04.13 Pieter De Crem (CVP): De verhuiskost zal dus niet op het defensiebudget voorkomen. Dat is een belangrijke mededeling. Waar dan wel? Ook de mededeling dat er geen splitsing komt, heb ik genoteerd.

04.14 Minister André Flahaut : Van bij het begin van die controverse heb ik duidelijke taal gesproken : het is uitgesloten dat het departement Landsverdediging voor die kosten zou opdraaien. Wanneer het dossier aan de orde zal worden gesteld, zal ik mijn standpunt bevestigen of herzien. Ik herhaal echter dat een C-130-toestel geen conservenblikje is dat je zo maar kan verhuizen.

04.15 Pieter De Crem (CVP): We kunnen niet akkoord gaan met een verhuis van de 15de Wing naar Beauvechain, omdat dit voor communautaire wanverhoudingen zou zorgen. Voor ons zijn er maar twee mogelijkheden: ofwel blijft de 15de Wing in Melsbroek, ofwel verhuist hij naar Brustem. Wij zullen onder geen beding akkoord gaan met een verhuis naar Beauvechain.

De **voorzitter:**

04.16 Pieter De Crem (CVP):
De **voorzitter:**

04.17 Pieter De Crem (CVP):

04.18 Pieter De Crem (CVP):

04.19 Minister André Flahaut :

04.20 Pieter De Crem (CVP):

04.21 De voorzitter :

Het incident is gesloten.

05 Mondelinge vraag van de heer Pieter De Crem aan de minister van Landsverdediging over "de Belgische deelname aan de Europese defensiestructuur" (nr 2451)

Wing entraînerait un surcoût inacceptable.

C'est la raison pour laquelle l'étude n'est pas encore sortie. Je veux tenir compte de l'aspect social très important de cette question qui concerne mille personnes. Il n'y a aucune raison de traiter ces personnes moins bien que d'autres.

04.13 Pieter De Crem (CVP): Les frais du déménagement ne seront donc pas inscrits au budget de la Défense nationale. Voilà une communication importante s'il en est. A quel budget ce coût sera-t-il dès lors imputé ? J'ai également pris acte de votre affirmation qu'il n'y aura pas de scission du 15e Wing.

04.14 André Flahaut , ministre: J'ai été très clair dès le début de cette controverse : il est hors de question que la Défense nationale supporte ce coût. Lorsque ce dossier viendra sur la table, je confirmerai ou j'infirmerai ma position. Mais il est évident, comme je l'ai déjà déclaré, qu'on ne déménage pas des C-130 comme des boîtes de conserve.

04.15 Pieter De Crem (CVP): Nous ne pouvons pas marquer notre accord sur un transfert du 15e Wing à Beauvechain, lequel conduirait à un déséquilibre sur le plan communautaire. A nos yeux, il n'existe que deux possibilités : ou bien le 15e Wing reste à Melsbroek, ou bien il s'installe à Brustem. Un déménagement vers Beauvechain est inacceptable.

Le **président :**

04.16 Pieter De Crem (CVP):
Le **président:**

04.17 Pieter De Crem (CVP):

04.18 Pieter De Crem (CVP):

04.19 André Flahaut , ministre:

04.20 Pieter De Crem (CVP):

04.21 De voorzitter :

L'incident est clos.

05 Question orale de M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "la participation belge à la défense européenne". (n°2451)

05.01 Pieter De Crem (CVP): In het kader van de Europese defensiestructuur valt binnenkort de beslissing over de Belgische deelname aan het *European Rapid Reaction Corps*.

Wat is het Belgisch engagement daarin? Is het Belgisch leger daar klaar voor? Wat zijn de gevolgen voor de Navo-engagementen, voor de collectieve verdediging en voor de Belgische militaire operaties? Wat zijn de gevolgen voor het personeel?

De **voorzitter:**

05.02 Pieter De Crem (CVP):

05.03 Minister André Flahaut : België is nog geen enkel definitief engagement aangegaan betreffende de Europese interventiemacht. Het Franse voorzitterschap van de EU heeft de landen wel al uitgenodigd om een eerste aanduiding te geven van de nationale strijdkrachten en middelen die in aanmerking zouden kunnen komen voor dit opzet. Die gegeven worden geanalyseerd in een aantal planningsvergaderingen.

Op 20 november zullen op een vergadering van de EU-ministers van Landsverdediging van de EU de diverse nationale bijdragen worden besproken. Dit onderwerp staat ook op de agenda van de topontmoeting van staatshoofden en regeringsleiders van de EU te Nice op 7 en 8 december.

Inzake de landstrijdkrachten zullen in geval van een ernstige crisis de middelen worden ingezet onder de vorm van één nationale brigade. De inzettermijn van deze brigade wordt beperkt tot zes maand. Het aantal manschappen wordt beperkt tot 1000.

Inzake de luchtmacht kunnen één smaldeel F-16 met 16 toestellen, elf C-130 's en twee Airbus-transportvliegtuigen worden ingezet.

De marine kan twee fregatten, zes mijnenbestrijdingsvaartuigen en één commando- en steunship inzetten voor maximum 4 maand. De fregatten kunnen voor maximum 6 maand worden ingezet. Behoudens uitzonderlijke omstandigheden zullen de bovenvermelde middelen niet gelijktijdig ter beschikking worden gesteld.

Het leger is hierop voorbereid. Er zijn geen gevolgen voor de Navo-engagementen en de

05.01 Pieter De Crem (CVP): Une décision doit être prise prochainement concernant la participation de la Belgique à l'« European Rapid Reaction Corps » dans le cadre de la structure de défense européenne.

En quoi consiste l'engagement de la Belgique dans ce dossier ? L'armée belge est-elle prête ? Quelles conséquences cette question entraîne-t-elle pour les engagements au niveau de l'OTAN, la défense collective et les opérations militaires belges ? Quelles conséquences cela aura-t-il pour le personnel ?

Le **président:**

05.02 Pieter De Crem (CVP):

05.03 André Flahaut , ministre: La Belgique n'a encore pris aucun engagement définitif concernant la force de réaction rapide européenne. La présidence française de l'UE a invité les pays membres à fournir dès à présent les premières indications à propos d'un inventaire de forces et de moyens nationaux qui pourraient être pris en considération pour la réalisation de ces objectifs. Les données qui ont été collectées sont analysées dans le cadre de diverses réunions de planification.

Les contributions nationales feront l'objet d'un examen le 20 novembre prochain, lors d'une réunion des ministres de la Défense de l'UE. Cette question figure à l'ordre du jour du Sommet des Chefs d'Etat et de gouvernement de l'UE qui doit se tenir les 7 et 8 décembre prochains.

En ce qui concerne les forces terrestres, en cas de crise grave, les ressources disponibles seront mises en œuvre sous la forme d'une brigade nationale unique. Cette brigade sera mobilisée pour une durée maximale de six mois. L'effectif sera limité à 1.000 hommes.

Pour ce qui est de la force aérienne, on pourra faire appel à une escadrille de seize F16, à deux avions de transport Airbus et à onze appareils de type C130.

Enfin, les forces navales pourront mobiliser deux frégates, six navires de déminage et un navire de commandement et d'appui, pour une période maximale de quatre mois (six mois pour les frégates). Sous réserve de circonstances exceptionnelles, les ressources susmentionnées ne peuvent cependant pas être mises en œuvre simultanément.

L'armée est préparée à cette situation. Il n'y a pas d'implications pour nos engagements envers

collectieve verdediging, aangezien het hier over totaal andere taken gaat. De regering schiep ruimte voor deze taken in de beleidsnota voor Landsverdediging. Het beleid voor de Snelle Interventiemacht houdt hiermee rekening.

Er zijn geen essentiële gevolgen voor het militair personeel. De interventiemacht wordt opgericht om eventueel een rol te kunnen spelen in het crisisbeheer van internationale conflicten. We kunnen daarom geen a priori-uitspraken doen over mogelijke werkdruk. Werkdruk, veiligheid en sociale druk zullen echter in acht worden genomen bij het bepalen van de mogelijke Belgische bijdrage.

l'OTAN et la défense collective, puisqu'il s'agit en l'espèce de missions de nature toute différente. Le gouvernement a ménagé une marge suffisante pour ces missions dans la note de politique de la Défense nationale. La politique relative à la force d'intervention rapide en tient compte.

Tout cela n'aura pas de conséquences majeures pour le personnel militaire. La force d'intervention sera mise sur pied pour jouer, s'il échet, un rôle dans la gestion de crise lors de conflits internationaux. Il est dès lors impossible de se prononcer a priori sur la charge de travail éventuelle. Le volume du travail, la sécurité et la pression sociale sont toutefois autant de facteurs dont il sera tenu compte lors de la détermination de l'éventuelle contribution belge.

05.04 Pieter De Crem (CVP): We staan zeker achter dit initiatief. Ik wil er toch nogmaals op wijzen dat we een bijzonder groot engagement aangaan.

05.04 Pieter De Crem (CVP): Nous soutenons bien évidemment cette initiative. Permettez-moi cependant de souligner une fois de plus que nous avons souscrit là un engagement particulièrement important.

05.05 Minister André Flahaut :

Het incident is gesloten.

05.05 André Flahaut , ministre:

L'incident est clos.

06 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de verkoop van gestolen goederen bij het leger" (nr 2576)

06 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "la vente à des militaires de marchandises volées." (n° 2576)

06.01 Jan Eeman (VLD): Naar verluidt stal een magazijnier van een koerierbedrijf jarenlang goederen van zijn werkgever, die door zijn echtgenote werden doorverkocht in het leger. Sedert wanneer had de legerleiding weet van deze activiteit van de secretaresse van de generale staf? Welke sancties werden genomen tegen de betrokken personeelsleden en wat heeft men ondernomen ter voorkoming van dergelijke situaties?

06.01 Jan Eeman (VLD): Il me revient qu'un magasinier employé par une société de messagerie aurait, pendant des années, subtilisé à son employeur des marchandises que son épouse aurait revendues à l'armée. Depuis quand les autorités de l'armée ont-elles connaissance des pratiques auxquelles se livrait la secrétaire de l'état-major? Quelles sanctions ont été prises à l'encontre des membres du personnel concernés et qu'a-t-on fait pour empêcher que de telles situations se reproduisent ?

06.02 Minister André Flahaut : De betrokkene werd op 6 september ondervraagd. Tot die dag had het leger geen vermoeden van haar activiteiten. Het leger vernam alles uit de pers.

Niets wijst erop dat personeelsleden van defensie gestolen goederen zouden hebben gekocht. Sancties dringen zich dus voorlopig niet op. De wedde van de betrokkene werd wel geschorst tijdens haar voorhechtenis. Op 20 oktober hervatte ze haar dienst, in afwachting van de resultaten van het gerechtelijk onderzoek.

06.02 André Flahaut , ministre: L'intéressée a été interrogée le 6 septembre. Auparavant, la direction de l'armée n'avait nullement connaissance de ses activités. Elle a tout appris par la presse. Rien n'indique que des membres du personnel ont acheté ces marchandises volées. A l'heure actuelle, rien ne justifie des sanctions éventuelles. Toutefois, le traitement de la personne intéressée a été suspendu pendant son absence pour détention préventive. Le 20 octobre 2000, elle a repris son service, en attendant les résultats de l'instruction.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "radarinstallaties en ziektegevallen" (nr 2601)

07.01 Jan Eeman (VLD): Het antwoord op een schriftelijke vraag van mevrouw Vanden Poel over de ziektegevallen bij radarinstallaties was uitgebreid, maar weinig concreet. Er blijft ongerustheid bestaan over het zogenaamde Balkansyndroom. Uw voorganger belastte de medische dienst en andere met een studie naar een eventueel oorzakelijk verband tussen de radarstralen en kanker.

Hoever staan die onderzoeken, meer bepaald voor 123 bijzondere ziektegevallen? Bestaat er, naar analogie met het Balkandossier, een vermoeden van blootstelling aan straling?

07.02 Minister André Flahaut : Het onderzoek bestaat uit drie delen: arbeidsgeneeskunde, een epidemiologische studie en een experimentele studie. Het onderzoek zal 4 jaar in beslag nemen.

Militairen en ex-militairen die werden ingezet op plaatsen waar radars werden gebruikt, kunnen zich richten tot de medische dienst voor een geneeskundig onderzoek. Reeds 970 personen hebben zich aangeboden; 123 personen hebben te kampen met gezondheidsproblemen, in 42 gevallen gaat het om kanker.

Op een referentiepopulatie van 50.000 niet-blootgestelde individuen verwacht men proportioneel gezien een groter aantal kankers. Het doel van de epidemiologische studie is de gehele populatie te bestuderen en de blootstellingsfactoren beter in te schatten.

In afwachting van de resultaten zal er geen vermoeden van blootstelling worden ingevoerd.

07.03 Jan Eeman (VLD): Ik begrijp dat dergelijke onderzoeken lang duren, maar dring aan op het inkorten van de termijnen om spoedig over definitieve resultaten te kunnen beschikken, zeker wat de blootstelling aan schadelijke straling betreft.

Het incident is gesloten.

08 Mondelinge vraag van de heer Stef Goris aan de minister van Landsverdediging over "de

07 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "les maladies liées aux installations radar" (n° 2601)

07.01 Jan Eeman (VLD): Votre réponse à une question écrite de Mme Vanden Poel sur les maladies liées à l'utilisation d'installations radar était longue mais en fait peu concrète. Ce que l'on a désigné comme le syndrome des Balkans continue à inquiéter. Votre prédécesseur avait chargé le service médical ainsi que d'autres institutions de mener une étude sur l'existence éventuelle d'un lien de cause à effet entre les rayonnements émis par les installations radar et l'apparition de cancers.

Qu'en est-il de ces études, et plus particulièrement de celles portant sur 123 cas particuliers de maladies ? Comme il en a été question dans le cadre du syndrome des Balkans, existe-t-il une présomption d'exposition à des radiations ?

07.02 André Flahaut , ministre: Il convient en fait de distinguer trois parties dans les études qui sont menées : la médecine du travail, l'étude épidémiologique et l'étude expérimentale. Il faudra encore attendre quatre années avant que toutes ces études ne soient achevées.

Les militaires ou anciens militaires ayant travaillé sur des sites où étaient utilisés des radars peuvent s'adresser au service médical pour y subir un examen médical : 970 personnes ont déjà effectué cette démarche et 123 personnes ont fait état de problèmes de santé. Dans 42 cas, il s'agit de cancers.

Sur une population témoin de 50.000 personnes non exposées, l'on s'attend à un nombre proportionnellement plus élevé de cancers. L'objectif de l'étude épidémiologique est d'étudier l'ensemble de la population et de mieux déterminer les facteurs d'exposition.

Dans l'attente des résultats de ces études, il n'est pas envisagé d'introduire une présomption d'exposition.

07.03 Jan Eeman (VLD): Je comprends parfaitement que de telles études prennent du temps, mais j'insiste néanmoins pour que nous puissions disposer le plus rapidement possible des résultats définitifs en ce qui concerne l'exposition aux rayonnements nocifs.

L'incident est clos.

08 Question orale de M. Stef Goris au ministre de la Défense sur "les chasseurs de mines

chasseurs de mines tripartites" (nr 2604)

De voorzitter:

08.01 Stef Goris (VLD): In Den Helder bleek onlangs dat de upgrades van de CMT, de tripartite mijnenjagers, beter zouden worden uitgevoerd samen met Nederland. Hoe zou dat in de praktijk in zijn werk gaan? Volgens welk programma wordt er gewerkt? Wat is de kostprijs? Werd die in het budget opgenomen? Welke bedrijven willen aan deze upgrades meewerken?

08.02 Minister André Flahaut : Ik heb voorgesteld om aan te sluiten bij de lopende Nederlandse aankoopprocedure. Regelmatig overleg tussen de respectieve projectorganisaties heeft geleid tot de vaststelling dat de aanpassingsbehoeften van de mijnenjagers gelijklopend zijn in België en Nederland. Dit element wordt opgenomen in het dossier dat eerstdaags aan de Ministerraad wordt voorgesteld.

Over de kostenverdeling moet nog worden onderhandeld. Elkeen zal betalen voor de systemen die aan boord komen van de eigen schepen. Voor de gemeenschappelijke kosten moet nog een verdeelsleutel worden afgesproken.

Er zullen drie contracten worden afgesloten: een contract voor de aanpassing van de sonde en het tactisch systeem, een contract voor de aanschaf van een interventiesysteem en de inbouw ervan, en een contract voor enkele zogenaamd levensverlengende wijzigingen.

Voorzitter: Pieter De Crem.

08.03 Stef Goris (VLD): Het verheugt mij dat de samenwerking met Nederland al zover staat. Het kan een voorbeeld zijn voor onze samenwerking met andere EU-landen. Leidt Nederland dit dossier of wordt er samengewerkt op voet van gelijkheid? Over hoeveel Nederlandse vaartuigen gaat het?

08.04 Minister André Flahaut : Er wordt permanent overleg gepleegd, maar de leiding komt de Nederlanders toe.

Voorzitter: Pieter De Crem.

Het incident is gesloten.

09 Mondelinge vraag van de heer Jan Eeman aan de minister van Landsverdediging over "de psychische belasting van sommige militairen" (nr

tripartites" (n° 2604)

Le président:

08.01 Stef Goris (VLD): A Den Helder, il est récemment apparu que la modernisation des CMT, les chasseurs de mines tripartites, serait plus efficace dans le cadre d'une collaboration avec les Pays-Bas. Dans la pratique, comment pourrait-on procéder? Quel programme sert de base de travail? Quels sont les coûts? Ces derniers ont-ils été prévus au budget? Quelles entreprises souhaitent participer à cette modernisation?

08.02 André Flahaut, ministre: J'ai proposé de nous joindre à la procédure d'achat en cours aux Pays-Bas. Des concertations régulières entre les organisateurs de projets respectifs ont abouti à la constatation que les besoins relatifs à l'aménagement des chasseurs sont les mêmes en Belgique et aux Pays-Bas. Cet élément figure dans le dossier qui doit prochainement être proposé au Conseil des ministres.

La répartition des coûts doit encore être négociée. Chacun paiera les équipements de ses propres navires. Les coûts communs seront répartis selon une clé de répartition qui doit encore être négociée.

Trois contrats seront conclus: un contrat pour l'adaptation du sonar et du système tactique, un autre pour l'acquisition d'un système d'intervention et son installation et un troisième pour les quelques mesures de « prolongation de vie ».

Président: Pieter De Crem.

08.03 Stef Goris (VLD): Je me réjouis d'apprendre que notre coopération avec les Pays-Bas se trouve déjà à un stade aussi avancé. Elle pourrait servir de modèle à notre coopération avec d'autres pays de l'UE. Mais ce dossier est-il dirigé par nos voisins du Nord ou notre pays coopère-t-il avec eux sur pied d'égalité? Combien de bâtiments néerlandais cette coopération concerne-t-elle?

08.04 André Flahaut, ministre: Il y a une concertation permanente, mais le pilotage revient aux Pays-Bas.

Président: Pieter De Crem.

L'incident est clos.

09 Question orale de M. Jan Eeman au ministre de la Défense sur "le stress psychique de certains militaires" (n° 2606)

2606)

09.01 Jan Eeman (VLD): De pers meldde dat een paracommando een allesbehalve voorbeeldig gedrag vertoonde bij een bepaalde buitenlandse missie. Er werden zelfs bezwarende foto's gepubliceerd in de pers. Indien deze foto's en berichten met de werkelijkheid overeenstemmen, moet er in elk geval onmiddellijk en krachtadig worden opgetreden. Kent de minister dit geval? Kloppen de feiten? Zal de minister optreden?

09.02 Minister André Flahaut : Ik ben het met u eens. Men is soms enigszins ontmoedigd wanneer men vaststelt dat de inspanningen die werden geleverd om het imago, de rekrutering en de openheid te verbeteren en de doeltreffendheid van de humanitaire en vredesoperaties te vergroten, door toestanden zoals die waarnaar u verwijst, teniet worden gedaan.

Ik werd via een brief van de vereniging "Marc et Corinne", waarvan senator Malmendier indertijd voorzitter was, van dat geval in kennis gesteld. Ik heb de auditeur-generaal onmiddellijk gevraagd hoever het met dat onderzoek stond en of de bij het dossier gevoegde foto's met de werkelijkheid stroken.

Het onderzoek is momenteel aan de gang. Het betreft echter geen gemakkelijke taak en de wedersamenstellingen moeten nog plaatsvinden ; de procedure is echter bijna rond.

Is een en ander niet te verenigen met de hoedanigheid van militair? Men heeft mij schriftelijk geantwoord dat het vermoeden van onschuld moet gelden aangezien de procedure nog niet is afgerond.

Er is mij gezegd dat de bij het dossier gevoegde foto's bekend waren en dat er indertijd geen gevolg aan gegeven is. Het is precies naar aanleiding van die foto's dat de studie over racisme in het leger werd uitgevoerd. Het Centrum voor gelijkheid van kansen heeft mij laten weten dat het een klacht indiende wegens racisme tegen de mensen op de foto.

Op dat moment kon ik een informatiecommissie binnen het leger oprichten om na te gaan welke sancties er genomen konden worden, en in het ergste geval is dat uitsluiting uit het leger.

Zonder die klacht van het Centrum voor gelijkheid van kansen had ik niet op deze affaire kunnen terugkomen. Dergelijke gedragingen zijn voor mij onaanvaardbaar : ik kan niet aanzien dat iemand

09.01 Jan Eeman (VLD): La presse a évoqué le cas d'un para-commando ayant eu un comportement tout à fait déplorable lors d'une certaine mission à l'étranger. Des photos compromettantes ont même été publiées dans la presse. Si ces photos et ces communiqués de presse sont conformes à la réalité, une action immédiate et vigoureuse s'impose en tout état de cause. Le ministre a-t-il connaissance de ce cas ? Les faits évoqués dans la presse sont-ils exacts ? Le ministre compte-t-il prendre des mesures ?

09.02 André Flahaut , ministre: Je suis d'accord avec vous. Il est quelquefois décourageant de voir les efforts déployés pour améliorer l'image, le recrutement, l'ouverture et les missions réalisées pour le renforcement de la paix et l'humanitaire mis à mal par des situations telles que celle que vous évoquez.

Le cas qui s'est produit, c'est par un courrier de l'association « Marc et Corinne », jadis présidée par le sénateur Malmendier, que je l'ai appris. J'ai immédiatement interrogé l'auditeur général pour savoir où en était cette enquête et ce qu'il en était de la réalité des photos jointes au dossier.

L'instruction est en cours. C'est un travail pénible et les reconstitutions doivent encore avoir lieu ; cependant, on arrive au bout de la procédure.

Y a-t-il incompatibilité avec le métier de militaire ? Il m'a été répondu par écrit qu'il y avait présomption d'innocence, la procédure n'étant pas terminée.

En ce qui concerne les photos jointes au dossier, il m'a été dit qu'elles étaient connues et qu'elles avaient été classées sans suite à l'époque. Ce sont ces photos qui ont été au départ de l'étude réalisée sur le racisme à l'armée. Par la suite, le Centre pour l'égalité des chances m'a informé qu'il déposait plainte pour fait de racisme contre les personnes présentes sur les photos.

À ce moment, j'ai été en mesure de mettre sur pied une commission d'information au sein de l'armée pour évaluer les sanctions qui pouvaient être prises et qui peuvent aller jusqu'à l'exclusion de l'armée.

Sans la plainte du Centre pour l'égalité des chances, je ne pouvais revenir sur cette affaire. Il m'est absolument impossible d'accepter de telles attitudes, de voir quelqu'un mettre le pied sur la tête

zijn voet op iemands hoofd zet, en al helemaal niet als het om een kind gaat. Ik zal streng optreden, en wat mij betreft geldt hier de regel van de *zero tolerance*. Ik schaar mij geheel aan de zijde van deze commissie. Dergelijk gedrag van individuen, die een vlek werpen op het imago van het leger en van de paracommando's, kunnen wij niet dulden.

09.03 Jan Eeman (VLD): Ik betreur dat een gerechtelijk onderzoek zo lang blijft aanslepen. Verder vraag ik de minister ons op de hoogte te houden van het verder verloop van deze zaak.

09.04 Minister André Flahaut : Het militair gerecht ressorteert onder de minister van Justitie.

Het incident is gesloten.

10 Mondelinge vraag van de heer Peter Vanhoutte aan de minister van Landsverdediging over "de aankoop van een troepentransportschip" (nr 2611)

10.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Het strategisch plan bevat een verlanglijstje voor de legeraankopen en bepaalt ook waar en wanneer belangrijke legeraankopen kunnen doorgaan. Naar verluidt wenst men de aankoop van het troepentransportschip beduidend te vervroegen.

Waarom wordt van de oorspronkelijke termijnen afgeweken, meer bepaald voor het troepentransportschip? Wie maakt deel uit van de delegaties die het dossier voorbereiden? Welke legerdiensten adviseerden de minister? Zijn er nog anderen betrokken bij de adviesverstrekking? Wie? Zijn er al adviezen beschikbaar, onder meer van de inspectie van Financiën?

10.02 Minister André Flahaut : Het strategisch plan voor de modernisering van het Belgisch leger wordt regelmatig aangepast aan de evoluerende behoeften. Inzake de behoefte aan een maritieme transportcapaciteit werd het plan aangevuld. Er werd niets gewijzigd aan de oorspronkelijke taak voor het transportschip, namelijk transport van materieel.

De staf van de marine voert de militaire prospectie uit.

De staf van de marine, de aankoopdienst, de generale staf en de juridische dienst hebben de minister steun verleend bij de voorbereiding van het dossier.

De aankoopprocedure bevindt zich nog in een beginstadium. Het advies van de controle-instanties

d'une personne, et surtout d'un enfant. Je veux être sévère à ce sujet et la tolérance zéro sera de mise. Vous me trouvez donc aux côtés de votre commission. Nous ne pouvons supporter de tels agissements d'individus qui ternissent l'image de l'armée et des paras.

09.03 Jan Eeman (VLD): Je déplore qu'une enquête judiciaire prenne autant de temps. J'espère que le ministre nous tiendra au courant de l'évolution du dossier.

09.04 André Flahaut , ministre: La justice militaire dépend du ministre de la Justice.

L'incident est clos.

10 Question orale de M. Peter Vanhoutte au ministre de la Défense sur "l'achat d'un navire pour le transport de troupes militaires" (n° 2611)

10.01 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Le plan stratégique comporte une liste de desiderata en matière d'achats militaires et détermine également le moment le plus opportun pour procéder aux achats importants. Il me revient que l'on souhaite anticiper sensiblement l'acquisition du navire de transport de troupes.

Pourquoi déroge-t-on au délai initialement prévu, en particulier en ce qui concerne le navire de transport de troupes? Quelle est la composition des délégations chargées de la préparation du dossier? Quels services de l'armée ont conseillé le ministre? D'autres instances ont-elles été invitées à rendre un avis? Des avis, notamment celui de l'Inspection des finances, ont-ils déjà été rendus publics?

10.02 André Flahaut , ministre: Le plan stratégique de modernisation de l'armée belge est régulièrement adapté à l'évolution des besoins. Il a plus particulièrement été adapté en ce qui concerne les besoins en capacité de transport maritime. Quant à l'assignation de la tâche initiale du navire de transport, à savoir le transport de matériel, aucune modification n'a été apportée.

Les prospections militaires sont réalisées par l'Etat-major de la marine.

Dans le cadre de la préparation du dossier, le ministre a été conseillé par l'Etat-major de la marine, le service d'achats, l'Etat-major général et le service juridique.

La procédure d'acquisition se trouve encore dans une phase initiale. L'avis des instances de contrôle

werd gevraagd.

10.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Over de strekking van de adviezen van de inspectie van Financiën heb ik niets vernomen.

10.04 Minister André Flahaut : Momenteel worden terzake gesprekken met de Inspectie van Financiën gevoerd. Er zijn verscheidene mogelijkheden: ofwel sluiten wij ons aan bij een Frans programma dat momenteel loopt, wat een snelle oplossing waarborgt; ofwel kopen we tweedehandsschepen aan; ofwel maken we een keuze uit het huidige wereldwijde aanbod. Aangezien dit type schip momenteel echter niet wordt gebouwd, vergt die laatste keuze extra tijd en middelen.

De beslissing zal in het kader van het plan voor Landsverdediging worden genomen. Dat plan kan worden aangepast, waarbij met het advies van de Inspectie van Financiën rekening zal worden gehouden.

Als de speciale bodem ontbreekt, wordt de structuur van het schip gewijzigd. Er is terzake een mogelijkheid in Frankrijk. Ik wil echter geen foute beslissingen nemen.

10.05 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Inzake de inhoud van de adviezen blijf ik op mijn honger. Ik zal hierop terugkomen, evenals op het nut van een vervroegde aankoop.

10.06 Minister André Flahaut : Wij betalen thans 118 miljoen aan particuliere bedrijven voor het transport van onze troepen door middel van vaartuigen die niet altijd even geschikt zijn voor de operaties in kwestie. De Luxemburgers willen 1,5 miljard in dit project investeren. We mogen een en ander dus niet te lang meer laten aanslepen. In hun plaats was ik allang elders mijn heil gaan zoeken. (*Glimlachjes*)

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.36 uur

sera demandé à un stade ultérieur.

10.03 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): Je ne dispose d'aucune information concernant la teneur des avis de l'Inspection des finances.

10.04 André Flahaut , ministre: Des débats sont en cours actuellement avec l'Inspection des finances. Il existe plusieurs possibilités en la matière: se joindre à un programme français actuellement en cours, ce qui serait une solution rapide, acquérir des navires d'occasion ou encore recourir à l'ensemble du marché mais, pour l'instant, on ne construit pas de navire de ce type. Ceci impliquerait un temps plus long et des coûts plus élevés.

La décision sera prise dans le cadre du plan pour la Défense. Ce dernier peut être adapté et l'on tiendra compte de l'avis de l'Inspection des finances.

Sans radier, vous changez la structure du navire. Il existe une opportunité en France, mais je ne veux pas commettre d'erreur.

10.05 Peter Vanhoutte (AGALEV-ECOLO): En ce qui concerne le contenu des avis, je reste sur ma faim. Je ne manquerai pas de revenir sur cette question ainsi que sur l'opportunité d'un achat anticipé.

10.06 André Flahaut , ministre: Aujourd'hui, nous payons 118 millions à des sociétés privées pour le transport de nos troupes au moyen de navires qui ne sont pas toujours adaptés aux opérations entreprises. Par ailleurs, il ne faut pas oublier que les Grands-Ducaux sont demandeurs pour financer ce projet à hauteur d'1,5 milliard. Il ne faudrait donc plus trop traîner en cette matière. À leur place, je serais déjà parti ailleurs ! (*Sourires*).

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 11.36 heures.